

Hrvatski
zavod za
zdravstveno
osiguranje

Croatian
Health
Insurance
Fund

**IZVJEŠĆE O POSLOVANJU
HRVATSKOG ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE
ZA 2019. GODINU**

ZAGREB, VELJAČA 2020.

SADRŽAJ

1. UVOD	2
2. OSIGURANICI	3
3. PRIHODI – PRIMICI.....	7
4. RASHODI – IZDACI	9
5. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	14
6. NAKNADE	21
7. OBVEZE	29
8. POTRAŽIVANJA	30
8. FINANCIJSKI REZULTAT	31
9. USPOREDBA FINANCIJSKOG PLANA S IZVRŠENJEM U 2019. G.	31
10. ZAKLJUČAK	34

1. UVOD

Nastavak pozitivnih makroekonomskih kretanja u dijelu koji se odnosi na povećanje bruto i neto plaća, povećanje broja zaposlenih, a posebice donošenje Izmjena i dopuna zakona o doprinosima kojim se stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje i ozljede na radu s 15,5% povećala na 16,5%, događaji su od bitnog utjecaja na poslovanje Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u 2019. godini.

Povećanje prosječne bruto plaće, koja čini osnovicu za obračun doprinosa uz istovremeno povećanje doprinosa za jedan postotni poen, kao i povećanje broja zaposlenih, dovelo je do značajnijeg povećanja prihoda od doprinosa koji čine više od 80% prihoda HZZO-a. Slijedom navedenog, HZZO je tijekom 2019. godine ostvario znatno veće prihode od planiranih, zbog čega je krajem 2019. godine napravljena izmjena i dopuna plana s povećanjem prihoda u ukupnom iznosu od 611,2 milijuna kuna, čime su na rashodovnoj strani povećana sredstva za bolničku zdravstvenu zaštitu, posebno skupe lijekove, lijekove na recepte, sredstva za naknade zbog izostanaka s posla i rodiljne naknade.

Zbog poteškoća bolničkih zdravstvenih ustanova s plaćanjem dospjelih obveza prema dobavljačima, HZZO je tijekom godine (u svibnju, listopadu i prosincu) doznačio bolnicama dodatna sredstva u cilju smanjenja dospjelih obveza za lijekove i potrošni medicinski materijal u ukupnom iznosu od 743 milijuna kuna, uz obvezu bolnica da dobivena sredstva opravdaju izvršenim zdravstvenim uslugama. Nadalje, tijekom godine povećavani su limiti za posebno skupe lijekove, računi za zdravstvene usluge izvan ugovorenog limita plaćali su se prije roka dospelosti tako da je s tog osnova više plaćeno bolnicama oko 260 milijuna kuna. Međutim, potrebno je napomenuti da zbog načina evidentiranja poslovnih događaja utvrđenih Pravilnikom o proračunskom računovodstvu, HZZO doznačena dodatna sredstva nije mogao u cijelosti prikazati kao trošak, već samo onaj dio dodatnih sredstava koje bolnice mogu opravdati računima za izvršeni rad, a ostatak je prikazan kao avansno plaćanje (potraživanje HZZO-a). Zbog toga je iskazani financijski rezultat HZZO-a samo prikaz razlike naplaćenih prihoda i troškova temeljem ispostavljenih računa, a ne stvarno utrošenih sredstava.

Zakonom o proračunu i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje kao izvanproračunski korisnik obavezan je sastavljati financijske izvještaje u skladu s propisima kojima je uređeno financijsko izvještavanje u proračunskom računovodstvu. Prema spomenutom pravilniku, prihodi i rashodi iskazuju se uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka poslovnih događaja, tako da se prihodi priznaju u momentu naplate, a rashodi u momentu nastanka poslovnog događaja (obveze) u izvještajnom razdoblju neovisno o plaćanju.

U ovom financijskom izvješću prikazani su financijski i prirodni pokazatelji poslovanja HZZO-a u 2019. godini, kroz prikaz broja osiguranika, strukturu ostvarenih prihoda i izvršenih rashoda s naglaskom na troškove zdravstvene zaštite i isplaćene naknade zbog izostanka s posla.

2. OSIGURANICI

Prema podacima iz baze osiguranika HZZO-a, u 2019. godini evidentirano je prosječno 4.188.658 osiguranika što je za 0,35 % ili 14.724 osobe manje nego u istom razdoblju prethodne godine, kada je prosječno evidentirano njih 4.203.382.

Međutim, u istom razdoblju zabilježeno je 1.599.311 aktivnih osiguranika što je povećanje za 2,21% ili 34.634 zaposlenih više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Trend povećanja broja zaposlenih prisutan je već nekoliko godina kao posljedica pozitivnih makroekonomskih kretanja kroz postupno povećanje novih radnih mjesta u pojedinim granama gospodarstva, proširenje turističke ponude kroz produljenje turističke sezone i slično. U strukturi broja aktivnih osiguranika 751.506 ili 46,99% čine žene, a 53,01% ili 847.805 čine muškarci. Nadalje, evidentirano je 1.059.765 umirovljenika, što je za 0,17%, ili za 1.814 osoba više u odnosu na prethodnu godinu, kada je evidentirano 1.057.951 umirovljenika.

Gruppu ostalih osiguranika čini broj od 1.058.798 osoba koje su pravo na zdravstvenu zaštitu ostvarile po različitim osnovama osiguranja, a odnose se na nezaposlene (438.759 osoba ili 41,44%), djecu do navršene 18. godine (391.717 ili 37%), učenike srednjih škola i studente na redovnom školovanju (135.608 ili 12,81%), INO osiguranike-umirovljenike (38.078 ili 3,60%), osobe nesposobne za samostalan život i rad (16.513 ili 1,56%) i drugi.

Osiguranici	Prosječan broj				Indeks 2019./2018.	Učešće %	
	2016.	2017.	2018.	2019.		2018.	2019.
- aktivni radnici	1.497.178	1.522.335	1.564.677	1.599.311	102,21	37,22	38,18
- aktivni poljoprivrednici	19.044	16.429	14.155	12.272	86,70	0,34	0,29
- umirovljenici	1.062.534	1.058.838	1.057.951	1.059.765	100,17	25,17	25,30
- članovi obitelji	700.109	605.325	525.135	458.512	87,31	12,49	10,95
- ostali	1.019.143	1.041.305	1.041.464	1.058.798	101,66	24,78	25,28
Ukupno Republika Hrvatska	4.298.008	4.244.232	4.203.382	4.188.658	99,65	100,00	100,00

U strukturi osiguranika, aktivni osiguranici čine 38,18%, umirovljenici 25,30%, poljoprivrednici 0,29%, članovi obitelji 10,95%, te ostali osiguranici 25,28% od ukupnog broja osiguranih osoba.

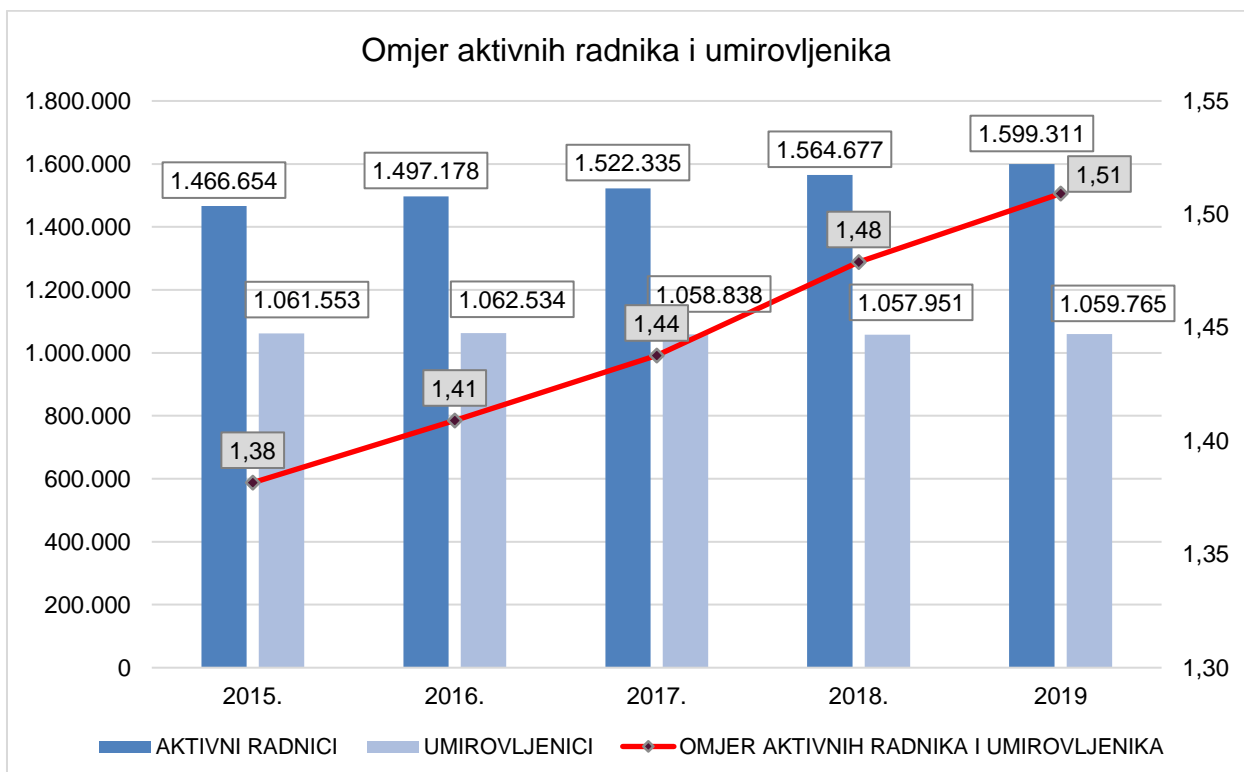
Od ukupnog broja osiguranih osoba (4.188.658), nositelji osiguranja čine 89,05% ili 3.730.146 osoba, dok članovi obitelji čine 10,95% ili 458.512 osoba. Tako je uz 1.599.311 aktivnih osiguranika pravo na zdravstvenu zaštitu ostvarilo i 308.974 članova njihovih obitelji što je 19,32% aktivnih osiguranika. Uz 1.059.765 umirovljenika, evidentirano je 80.944 članova njihovih obitelji ili 7,64%.

Odnos nositelja osiguranja i pripadajućih članova obitelji vidljiv je u slijedećem pregledu:

Osiguranici	Prosječan broj – I.-XII. 2019. godine		
	Nositelji osiguranja	Članovi obitelji nositelja osiguranja	% članova obitelji u odnosu na nositelje
- aktivni radnici	1.599.311	308.974	19,32
- aktivni poljoprivrednici	12.272	2.653	21,62
- umirovljenici	1.059.765	80.944	7,64
- ostali	1.058.798	65.941	6,23
Ukupno Republika Hrvatska	3.730.146	458.512	12,29

Iako se prosječan broj aktivnih osiguranika stalno povećava, a broj umirovljenika stagnira ili se neznatno povećava, odnos aktivnih osiguranika i umirovljenika još uvijek nije zadovoljavajući, tako da na jednog umirovljenika dolazi 1,51 aktivni osiguranik (u istom razdoblju prethodne godine omjer je bio 1:1,48). Omjer aktivnih radnika i umirovljenika vidljiv je u slijedećem grafikonu.

Grafikon 1

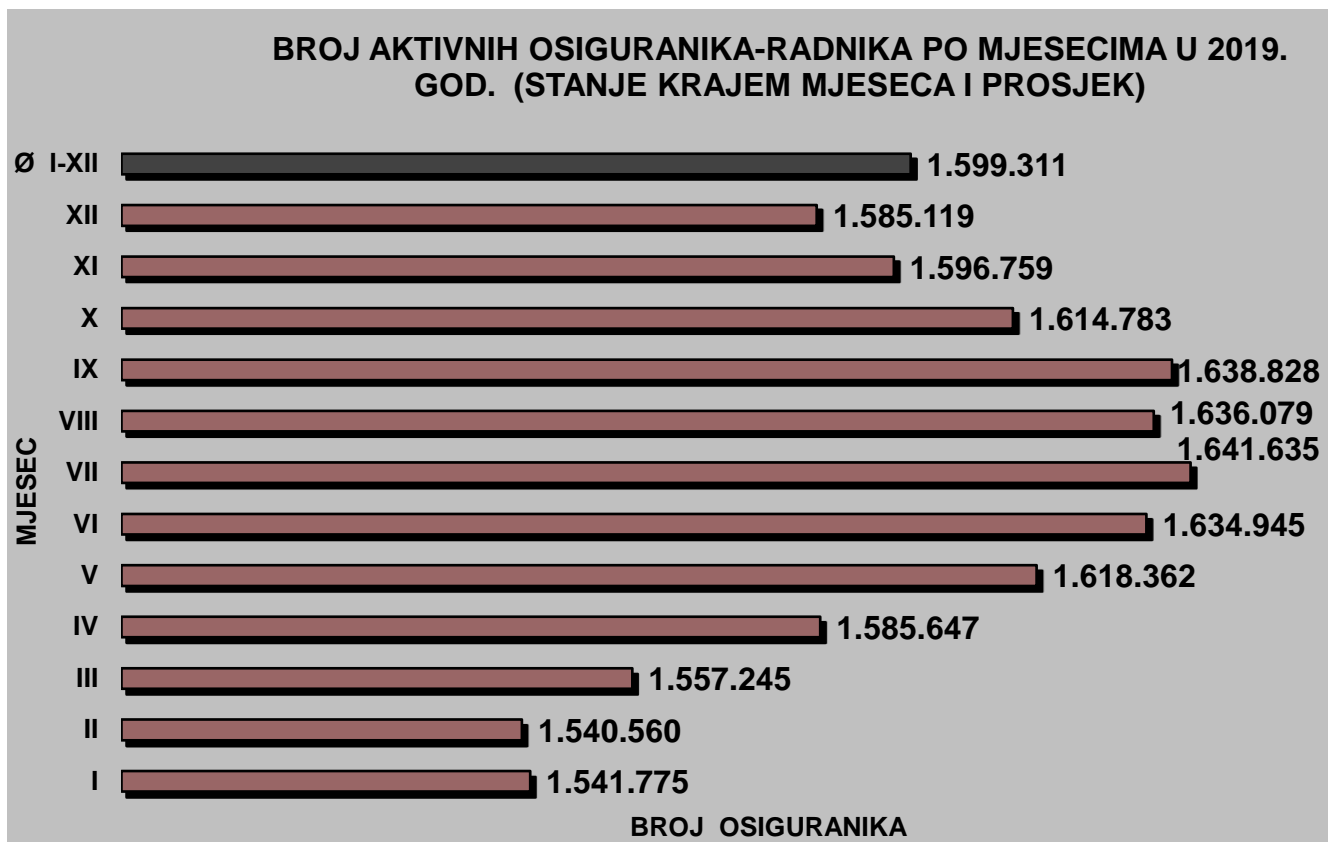

Analiziramo li kretanje prosječnog broja osiguranika po područnim službama u odnosu na prethodnu godinu kada je jedino PS Pazin pokazala pozitivan trend ukupnih osiguranika, u

2019.godini kod pet područnih službi bilježi se bolji trend kretanja broja aktivnih i ukupnih osiguranika u odnosu na državni prosjek. Naime, u PS Dubrovnik povećan je broj aktivnih osiguranika za 5,33%, a ukupnih za 1,24%, u PS Zadar za 4,22% više aktivnih i 0,47% ukupnih, u RU Split 2,76% više aktivnih i 0,47% ukupnih, RU Zagreb 2,19% više aktivnih i 0,17% ukupnih i u PS Pazin za 1,83% više aktivnih i 0,79% ukupnih osiguranika.

Kretanje broja aktivnih osiguranika u Republici Hrvatskoj tijekom godine prikazano je u grafikonu 2, gdje se vidi da je najveći porast broja aktivnih osiguranika evidentiran u razdoblju od svibnja do listopada 2019.godine, u vrijeme turističke sezone, što se i odražava na povećanju broja aktivnih i ukupnih osiguranika kod već spomenutih područnih službi.

Grafikon 2

**USPOREDNI PREGLED AKTIVNIH OSIGURANIKA I UKUPNOG BROJA
OSIGURANIH OSOBA**

REGIONALNI URED/ PODRUČNA SLUŽBA	AKTIVNI RADNICI			U K U P N O		
	I.-XII. 2018.	I.-XII. 2019.	INDEKS 2019/18	I.-XII. 2018.	I.-XII. 2019.	INDEKS 2019/18
0	1	2	3	4	5	6
BJELOVAR	37.849	38.518	101,77	112.380	110.886	98,67
ČAKOVEC	42.272	42.577	100,72	108.394	107.935	99,58
DUBROVNIK	47.341	49.863	105,33	126.880	128.453	101,24
GOSPIĆ	15.975	16.666	104,33	46.884	46.741	99,69
KARLOVAC	43.552	44.188	101,46	120.538	119.274	98,95
KOPRIVNICA	37.948	38.852	102,38	109.896	108.940	99,13
KRAPINA	51.050	51.817	101,50	125.404	124.664	99,41
OSIJEK	98.786	100.414	101,65	288.443	284.742	98,72
PAZIN	90.307	91.962	101,83	214.926	216.630	100,79
POŽEGA	23.412	23.926	102,20	72.708	71.402	98,20
RIJEKA	115.467	116.588	100,97	293.665	292.985	99,77
SISAK	53.261	54.296	101,94	160.039	156.949	98,07
SLAVONSKI BROD	46.208	47.239	102,23	148.473	146.270	98,52
SPLIT	164.378	168.918	102,76	463.155	463.877	100,16
ŠIBENIK	35.002	36.105	103,15	105.147	104.975	99,84
VARAŽDIN	68.464	69.472	101,47	166.520	165.648	99,48
VINKOVCI	50.217	51.485	102,53	167.443	164.388	98,18
VIROVITICA	25.078	25.773	102,77	80.338	79.054	98,40
ZADAR	59.029	61.519	104,22	171.991	172.804	100,47
ZAGREB	459.081	469.133	102,19	1.120.158	1.122.041	100,17
U K U P N O:	1.564.677	1.599.311	102,21	4.203.382	4.188.658	99,65

3. PRIHODI – PRIMICI

U razdoblju siječanj-prosinac 2019. godine Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje ostvario je ukupne prihode u iznosu od 27.098.756.132 kn, što je za 8,27% ili 2.070.490.778 kn više od ukupno ostvarenih prihoda u istom razdoblju 2018. godine kada su iznosili 25.028.265.354 kn. Kao što je već u uvodu spomenuto, najveći utjecaj na rast prihoda imalo je povećanje stope doprinosa za zdravstveno osiguranje i zaštite zdravlja na radu sa 15,5% na 16,5%, povećanje prosječne bruto plaće za 3,8% (prema podacima Državnog zavoda za statistiku za razdoblje I.-XII.) i povećanje broja zaposlenih za 2,21%.

Doprinosi predstavljaju glavni oblik financiranja obveznog zdravstvenog osiguranja i čine 81,88% ukupnih prihoda. Naime, radi se o doprinosima koje poslodavci obračunavaju na bruto plaće zaposlenih u visini od 16,5% (u 2018.g. 15,5%) i na doprinose iz mirovina u visini od 3% koju plaćaju umirovljenici čije su mirovine veće od prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj (u 2019.godini to se odnosilo na mirovine veće od 6.237 kn). Ukupni prihodi od doprinosa ostvareni su u iznosu od 22.188.019.518 kn, odnosno, veći su od istih prihoda naplaćenih u prethodnoj godini za 2.283.800.285 kn ili za 11,47%, a prosječni mjesečni uplaćeni doprinosi iznosili su 1.849.001.626 kn.

Prihodi od proračuna u 2019. godini određeni su u iznosu od 2.600.000.000 kn što je za 16,13% manje u odnosu na iznos ostvaren u 2018.godini i čini 9,59% udjela u strukturi ukupnih prihoda, čime je u konačnici smanjen učinak povećanja stope doprinosa na rast sveukupnih prihoda. Prethodno spomenuti iznos prihoda od proračuna (u 2018.g. 3.100.000.000 kn) ostvaruje se sukladno članku 72. i 82. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i čl.14 Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, a čine ih prihodi od proračunskih korisnika koji plaćaju doprinose za nezaposlene osobe, za osobe kojima je odlukom nadležnog suda oduzeta sloboda, dodatni doprinos za osiguranike korisnike mirovina po propisima o mirovinskom osiguranju i prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja, prihodi od posebnog poreza na duhanske prerađevine, prihodi na ime premija za police dopunskog zdravstvenog osiguranja za osiguranike kojima se polica pokriva na teret Državnog proračuna, te sredstva za pokriće troškova zdravstvene zaštite osiguranika koji su to pravo ostvarili na teret državnog proračuna.

Pregled ostvarenih prihoda u 2019. u odnosu na 2018. godinu u kn

Prihodi-primici	I.-XII.2018.	I.-XII.2019.	Indeks	Struktura	
				2018.	2019.
Prihodi od doprinosa	19.904.219.233	22.188.019.518	111,47	79,53	81,88
Prihodi od proračuna	3.100.000.000	2.600.000.000	83,87	12,39	9,59
Prihodi po posebnim propisima	2.004.794.358	2.291.699.194	114,31	8,01	8,46
Prihodi od imovine	15.189.384	12.529.591	82,49	0,06	0,05
Pomoći iz inozemstva-projekti EU	1.336.083	2.866.674	214,56	0,01	0,01
Prihodi od HZZ-a , stručno usavršavanje bez zasnivanja rad. odnosa	478.968	-	-	0,00	0,00
Prihodi od pruženih usluga	1.162.821	1.303.314	112,08	0,00	0,00
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	720.913	1.896.374	260,05	0,00	0,01
Ostali prihodi	363.594	441.467	121,42	0,00	0,00
Ukupni prihodi i primici	25.028.265.354	27.098.756.132	108,27	100,00	100,00

Prihodi po posebnim propisima ostvareni su u ukupnom iznosu od 2.291.699.194 kn, veći su od istih prihoda u prethodnoj godini za 14,31% ili za 286.904.836 kn po stavkama kako slijedi:

- prihodi od sufinanciranja cijene usluge, odnosno participacije u iznosu od 658.082.878 kn povećani su za 2,77%, od čega se 591.993.100 kn odnosi na prihode od dopunskog zdravstvenog osiguranja, 23.392.768 kn naplaćena je gotovina od osiguranika koji nemaju dopunsko osiguranje i 42.697.010 kn od drugih osiguravajućih društava.

- prihodi od premije dopunskog osiguranja zadržani su na gotovo istom nivou kao prethodne godine i iznose 833.726.068 kn.

- prihodi od premije obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, kojeg izdvajaju društva za osiguranje po stopi od 4% na ime naplaćene funkcionalne premije obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, ostvarene su u manjem iznosu u odnosu na ostvarenje u prethodnoj godini (za 5,97% manje) i iznose 48.431.659 kn.

- prihodi od INO osiguranja temeljem sklopljenih međunarodnih ugovora o zdravstvenom osiguranju u 2019.godini ostvareni su u iznosu od 492.753.644 kn ili za 33,88% više nego u 2018.godini kada su iznosili 368.057.540 kn.

Prihodi od sudskih taksi, regresnih postupaka, prihodi od rabata za lijekove i drugo iskazani su u ukupnom iznosu od 258.704.945 kn i u stalnom su porastu zbog povećanja prihoda od rabata za lijekove iz osnovne i dopunske liste lijekova i prihoda od naknada za stavljanje na listu lijekova HZZO-a koji su ostvareni u iznosu od 240.000.212 kn (u 2018.g. 96.743.972 kn).

Vežano za već spomenute financijske podatke o naplaćenju premiji dopunskog osiguranja, potrebno je spomenuti da je u razdoblju siječanj-prosinac 2019. godine zaključeno ukupno 2.448.346 polica, dok je u 2018. godini police dopunskog zdravstvenog osiguranja zaključilo 2.502.647 osoba. Od tog broja, 666.777 osiguranika ispunjavaju uvjete da im se polica plaća na teret Državnog proračuna, dok njih 1.781.569 sami plaćaju policu dopunskog zdravstvenog osiguranja (u 2018. godini 1.759.260 osoba). Unazad nekoliko godina nastavlja se trend smanjenja broja osiguranika na teret proračuna, a raste broj osiguranika koji sami plaćaju

policu. Broj važećih polica u dopunskom zdravstvenom osiguranju na dan 31.12.2019.godine je 2.311.960, s tim da 1.705.614 osoba sami plaćaju policu dopunskog zdravstvenog osiguranja, a za 606.346 osiguranika polica je na teret Državnog proračuna. Pregled ukupnog broja važećih polica na dan 31.12.2019./2018. godine vidljiv je u slijedećoj tablici:

	31.12.2018.	31.12.2019.	Indeks
Osiguranici koji sami plaćaju	1.676.787	1.705.614	101,72
Na teret sredstva DPRH	673.361	606.346	90,05
Ukupno:	2.350.148	2.311.960	98,38

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 12.529.591 kn, a čine ih prihodi od pozitivnih tečajnih razlika u iznosu od 2.550.992 kn, prihodi od zatezних kamata u iznosu od 9.454.709 kn, kamate po viđenju u iznosu od 61 kn te prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu od 523.829 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 1.896.374 kn, a čine ih prihodi od prodaje stanova na obročnu otplatu, prihodi od prodaje poslovnih objekata i prihodi od prodaje prijevoznih sredstava u cestovnom prometu.

Prihodi od projekata EU ostvareni su u iznosu od 2.866.674 kn.

U financijskom planu HZZO-a za 2019. godinu planirani su prihodi od doprinosa u visini od 21.893.676.000 kn, a ostvareni su u iznosu od 22.188.019.518 kn, što je više za 294.343.518 kn, ili za 1,34%. Prihodi od proračuna planirani u iznosu od 2.600.000.000 kn, naplaćeni su u potpunosti. Prihodi po posebnim propisima planirani su u iznosu od 1.936.750.000 kn, a ostvareni u iznosu od 2.291.699.194 kn, što je za 18,33% više od planiranih, a razlog povećanju je najvećim dijelom povećanje naplate prihoda od sufinanciranja cijene zdravstvenih usluga, prihoda od INO osiguranja temeljem međunarodnih ugovora i konstantnim povećanjem prihoda od rabata na lijekove iz osnovne liste lijekova.

Ukupni prihodi za 2019. godinu planirani su u visini od 26.446.220.000 kn, a ostvareni u iznosu od 27.098.756.132 kn, što je za 2,47% ili za 652.536.132 kn više od planiranih.

4. RASHODI – IZDACI

U izvještajnom razdoblju siječanj-prosinac 2019. godine, prema knjigovodstvenom iskazu, sveukupni rashodi HZZO-a izvršeni su u iznosu od 26.526.450.572 kn i veći su za 8,09% ili u nominalnom iznosu za 1.985.689.568 kn od rashoda u prethodnoj godini kada su iznosili 24.540.761.004 kn.

Struktura rashoda u 2019. godini u odnosu na prethodnu godinu je slijedeća:

Rashodi - izdaci	I.-XII.2018.	I.-XII.2019.	Indeks	Struktura I.-XII.	
				2018.	2019.
Zdravstvena zaštita obveznog zdravstvenog osiguranja	20.224.387.926	21.984.547.673	108,70	82,41	82,88
Zdravstvena zaštita dopunskog zdravstvenog osiguranja	1.232.281.401	1.275.566.247	103,51	5,02	4,81
Zdravstvena zaštita na radu i prof. bolesti-specifična zdrav. zaštita	90.475.099	93.867.970	103,75	0,37	0,35
Ukupna zdravstvena zaštita	21.547.144.426	23.353.981.890	108,39	87,80	88,04
Ukupne naknade	2.612.408.960	2.750.776.288	105,30	10,65	10,37
Rashodi za zaposlene	237.526.390	250.307.228	105,38	0,96	0,94
Materijalni rashodi	108.108.347	104.509.087	96,67	0,44	0,39
Financijski rashodi	21.350.320	19.983.913	93,60	0,09	0,08
Rashodi po projektima EU	1.762.801	2.213.234	125,55	0,01	0,01
Ostali rashodi-naknada štete	5.850	12.099.173	-	-	0,05
Rashodi za nabavu nefin. imovine	12.453.910	32.402.164	260,18	0,05	0,12
Ostali rashodi (tekuće donacije, naknada štete..)		177.595	-		-
Ukupno ostali rashodi	381.207.618	421.683.708	110,62	1,55	1,59
Ukupni rashodi - izdaci	24.540.761.004	26.526.450.572	108,09	100,00	100,00

Za zdravstvenu zaštitu osiguranika HZZO-a utrošeno je 88,04% ukupnih rashoda ili 23.353.981.890 kn, za naknade je utrošeno 10,37% ili 2.750.776.288 kn, a svi ostali izdaci čine 1,59% ukupnih rashoda.

U okviru ukupne zdravstvene zaštite, za zdravstvenu zaštitu koje pokriva obvezno zdravstveno osiguranje utrošeno je 21.984.547.673 kn ili za 8,70% više, odnosno za 1.760.159.747 kn više nego u istom razdoblju prethodne godine.

U dopunskom zdravstvenom osiguranju rashodi za zdravstvenu zaštitu iznose 1.275.566.247 kn (3,51% više nego u 2018.g.), a izdaci za zdravstvenu zaštitu za ozljede na radu i profesionalne bolesti-specifična zdravstvena zaštita iznose 93.867.970 kn (3,75% više nego u 2018.g.).

Ukupno isplaćene naknade razdoblju siječanj-prosinac 2019. godine iznose 2.750.776.288 kn i čine 10,37% ukupnih rashoda, veće su u odnosu na 2018.godinu za 5,30%, kada su iznosile 2.612.408.960 kn.

Troškovi ugovaranja zdravstvene zaštite temeljem obveznog i dopunskog osiguranja, isplate naknada zbog privremene nesposobnosti za rad, kao i ostalih naknada koje proizlaze iz Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, glavne su djelatnosti HZZO-a na koje otpada 98,41% ukupnih rashoda.

U okviru stavke Ostali izdaci prikazuju se rashodi za zaposlene, materijalni izdaci, financijski izdaci, rashodi za nabavu nefinancijske imovine, rashodi po EU projektima, naknada štete (odštetni zahtjevi-azbestoza), koji su u 2019. godini iskazani u ukupnom iznosu od 421.683.708 kn, veći su od istih rashoda prethodne godine za 10,62% kada su iznosili 381.207.618 kn i čine 1,59% sveukupnih rashoda.

Rashodi za zaposlene čine 59,36% ostalih izdataka i izvršeni su u iznosu od 250.307.228 kn ili za 5,38% više od rashoda prethodne godine kada su iznosili 237.526.390 kn, a čine ih bruto

plaće s doprinosima na plaće, jubilarne nagrade, dar za djecu zaposlenika, otpremnine radi odlaska u mirovinu, naknade zbog bolesti zaposlenika, sukladno u uvodu spomenutim Kolektivnim ugovorom za djelatnosti zdravstva i zdravstvenog osiguranja, a odnosi se na povećanje osnovice i dodataka na plaće tijekom godine. Isplaćena je naknada za korištenje godišnjeg odmora i božićnica u iznosu od 1.250 kn po zaposleniku. Osnovica za obračun bruto plaće u 2019. godini povećana je od 01. siječnja za 3% i 01. rujna dodatnih 2%, a 27. rujna potpisan je Dodatak II kolektivnog ugovora kojim je povećan dodatak na plaću za posebne uvjete rada za sve zaposlenike i dodatka na odgovornost za život i zdravlje ljudi za zdravstvene djelatnike. Prosječan broj zaposlenih na osnovi sati rada u HZZO u 2019. godini je 2.064 zaposlenika za koje su sredstva za bruto plaću na godišnjoj razini iznosila 207.105.146 kn, iz čega proizlazi da prosječna mjesečna bruto plaća po zaposlenom iznosi 8.361,80 kn.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku prosječna bruto plaća po zaposlenom u pravnim osobama Republike Hrvatske za razdoblje siječanj-prosinac 2019. godini iznosi 8.766 kn. Prosječna mjesečna bruto plaća po zaposlenom u HZZO-u je manja od prosječne bruto plaće po zaposlenom u Republici Hrvatskoj. Prema kadrovskoj evidenciji stvarni broj zaposlenih u HZZO na dan 31.12.2019. godine bilo je 2.285 osoba (2.284 radnika i jedan dužnosnik).

U promatranom razdoblju rashodi za materijalne izdatke iznosili su 104.509.087 kn i manji su od istih izdataka u prethodnoj godini za 3,33% kada su iznosili 108.108.347 kn.

Financijski rashodi smanjeni su za 6,4% i iznose 19.983.913 kn, a čine ih izdaci platnog prometa i bankarske usluge, negativne tečajne razlike i zatezne kamate.

Rashodi za isplatu naknada s osnova obeštećenja radnicima zbog izloženosti azbestu u 2019. godini isplaćeni su u znatno većem iznosu zbog toga što u 2018. godini nije bilo imenovano novo Povjerenstvo za rješavanje odštetnih zahtjeva radnika profesionalno izloženih azbestu od strane Vlade RH. U 2019. godini nastavljen je rad Povjerenstva i izvršene su isplate odštetnih zahtjeva u iznosu od 12.099.173 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iskazani su u iznosu od 32.402.164 kn, znatno su veći od istih izdataka iskazanih u prethodnoj godini zbog većeg ulaganja u računalne programe (u iznosu od 16.497.991 kn) i dodatnih ulaganja na građevinskim objektima (adaptacije i uređenja prostora regionalnih ureda i područnih službi Zavoda) za koje je utrošeno 5.993.268 kn.

Ukupno poslovanje HZZO-a prikazano je u priloženom tabelarnom pregledu (Tablica 1).

Tablica 1: Pokazatelji financijskog poslovanja Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za razdoblje I. - XII. 2019. god. u kn						
Red. br.	Pokazatelji	I. - XII. 2018.	I. - XII. 2019.	Indeks	Struktura I. - XII. 2018.	Struktura I. - XII. 2019.
	PRIHODI - PRIMICI					
1	Prihodi od doprinosa	19.904.219.233	22.188.019.518	111,47	79,53	81,88
2	Prihodi od proračuna	3.100.000.000	2.600.000.000	83,87	12,39	9,59
3	Prihodi po posebnim propisima	2.004.794.358	2.291.699.194	114,31	8,01	8,46
4	Prihodi od financijske imovine (kamate)	15.189.384	12.529.591	82,49	0,06	0,05
5	Prihodi od projekata EU	1.336.083	2.866.674	214,56	0,01	0,01
6	Tekuće pomoći od HZZ-a (str. usavr. bez radn. odn.)	478.968	0	0,00	0,00	0,00
7	Prihodi od pruženih usluga	1.162.821	1.303.314	112,08	0,00	0,00
8	Ostali prihodi	363.594	441.467	121,42	0,00	0,00
9	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	720.913	1.896.374	263,05	0,00	0,01
	Sveukupni prihodi i primici (1 - 10)	25.028.265.354	27.098.756.132	108,27	100,00	100,00
	RASHODI - IZDACI					
1	PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	4.013.882.422	4.146.876.276	103,31	16,36	15,63
	<i>Primarna zdravstvena zaštita- ugovori</i>	3.062.003.076	3.146.993.815	102,78	12,48	11,86
	<i>HMP i sanitetski prijevoz</i>	803.967.002	841.641.210	104,69	3,28	3,17
	<i>Zdravstvena njega u kući</i>	147.912.344	158.241.251	106,98	0,60	0,60
2	LIJEKOVI NA RECEPTE	3.376.806.264	3.688.996.647	109,25	13,76	13,91
3	ORTOPEDSKI UREĐAJI I POMAGALA	792.715.469	844.835.748	106,57	3,23	3,18
	<i>Ortopedski uređaji i pomagala</i>	791.215.471	843.479.599	106,61	3,22	3,18
	<i>Inzulinske pumpe</i>	1.499.998	1.356.149	90,41	0,01	0,01
4	BOLNIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	8.752.029.669	9.438.325.607	107,84	35,66	35,58
	<i>Bolnička zdravstvena zaštita</i>	8.542.875.236	9.175.481.604	107,41	34,81	34,59
	<i>Eksplantacije u bolnicama</i>	5.335.125	4.929.415	92,40	0,02	0,02
	<i>Transplantacije u bolnicama</i>	100.058.648	101.190.910	101,13	0,41	0,38
	<i>Intervencijska kardiologija</i>	43.737.835	57.787.656	132,12	0,18	0,22
	<i>Intervencijska neurologija</i>	25.683.500	35.194.953	137,03	0,10	0,13
	<i>Medicinska oplodnja</i>	27.430.066	31.752.781	115,76	0,11	0,12
	<i>Umjetne pužnice</i>	2.986.562	2.986.562	100,00	0,01	0,01
	<i>Trošak posebnih materijala</i>	3.922.697	29.001.726		0,02	0,11
5	SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA IZVANBOLNIČKA	735.545.224	797.930.881	108,48	3,00	3,01
	<i>Spec. - konz. zdr.zašt.</i>	720.109.098	783.182.206	108,76	2,93	2,95
	<i>Pružanje toksikoloških informacija</i>	197.000	197.000	100,00	0,00	0,00
	<i>Programi vezani za zdrav.zaštitu djece i mladeži</i>	544.800	544.800	100,00	0,00	0,00
	<i>Programi vezani za unapređenje zdravstvene zaštite</i>	14.694.326	14.006.875	95,32	0,06	0,05
6	POSEBNO SKUPI LIJEKOVI	1.463.658.882	1.913.820.039	130,76	5,96	7,21
7	OSTALA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	632.299.197	665.185.904	105,20	2,58	2,51
	<i>Liječenje u inozemstvu</i>	283.130.245	323.538.127	114,27	1,15	1,22
	<i>Cjepivo</i>	101.833.461	98.742.466	96,96	0,41	0,37
	<i>Rano otkrivanje zloćudnih bolesti</i>	33.363.874	31.199.296	93,51	0,14	0,12
	<i>Dobrovoljno davalaštvo krvi</i>	15.579.428	13.620.644	87,43	0,06	0,05
	<i>Hitna pomoć na državnim cestama</i>	7.202.354	7.656.018	106,30	0,03	0,03
	<i>Zdr. zašt. osoba čije prebivalište nije poznato</i>	840.870	645.869	76,81	0,00	0,00
	<i>Krv i krvni pripravci (transfuzijska medicina)</i>	175.724.587	173.728.814	98,86	0,72	0,65
	<i>Zdr.zašt. hrv.državljana s prebivalištem u BiH</i>	14.624.378	16.054.670	109,78	0,06	0,06
8	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA INO OSIGURANIKA U RH ZA VRIJEME PRIVREM.BORAVKA U RH	457.450.799	488.576.571	106,80	1,86	1,84
9	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DOPUNSKOG OSIGURANJA	1.232.281.401	1.275.566.247	103,51	5,02	4,81
10	ZDRAV.ZAŠTITA NA RADU - SPECIFIČNA ZDR. ZAŠTITA	90.475.099	93.867.970	103,75	0,37	0,35
	Ukupna zdravstvena zaštita (1-10)	21.547.144.426	23.353.981.890	108,39	87,80	88,04
11	Naknade zbog bolesti i invalidnosti	1.232.553.757	1.314.910.336	106,68	5,02	4,96
12	Rodiljne naknade - obvezni rodiljni dopust	961.556.828	1.011.166.499	105,16	3,92	3,81
13	Naknade plaća hrvatskim braniteljima	11.413.305	12.891.183	112,95	0,05	0,05
14	Ostale naknade	190.938.405	198.623.548	104,02	0,78	0,75
15	Specijalizacije i pripravnici	34.050.918	26.784.404	78,66	0,14	0,10
16	Naknade za bol. i isplate osig.-za ozlj. na radu i prof.ob.	181.895.747	186.400.318	102,48	0,74	0,70
	Ukupno naknade (11-16)	2.612.408.960	2.750.776.288	105,30	10,65	10,37
17	Rashodi za zaposlene	237.526.390	250.307.228	105,38	0,97	0,94
18	Materijalni izdaci	108.108.347	104.509.087	96,67	0,44	0,39
19	Financijski rashodi	21.350.320	19.983.913	93,60	0,09	0,08
20	Rashodi po projektima EU	1.762.801	2.213.234	125,55	0,01	0,01
21	Ostali rashodi - naknada štete	5.850	12.276.768		0,00	0,05
22	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	12.453.910	32.402.164	260,18	0,05	0,12
	Ukupno (17-22)	381.207.618	421.692.394	110,62	1,55	1,59
	Sveukupni rashodi i izdaci (1-22)	24.540.761.004	26.526.450.572	108,09	100,00	100,00
	Višak prihoda i primitaka	487.504.350	572.305.560	117,39		
	Manjak prihoda i primitaka					
	Manjak prihoda i primitaka - preneseni	1.722.518.315	1.232.516.395			
	Manjak prih. i prim. za pokriće u slijed. razd.	1.235.013.965	660.210.835			

Tablica 2: Poslovanje dopunskog zdravstvenog osiguranja u 2019. u odnosu na 2018.godinu

	2018.	2019.	Indeks
PRIHODI			
- Prihodi po posebnim propisima - premija	829.159.491	833.726.068	100,55
- Prihodi od proračuna	600.000.000	520.000.000	86,67
-Prihodi od financijske imovine	4.784.994	3.550.948	74,21
-Prihodi od sudskih taksa, ostali prihodi	1.919.190	3.124.206	162,79
-Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	24.250	-	
Ukupno:	1.435.887.925	1.360.401.222	94,74
RASHODI			
- Zdravstvena zaštita	1.232.281.401	1.275.566.246	103,51
-Rashodi za zaposlene	31.214.090	33.053.423	105,89
- Materijalni rashodi	21.364.888	22.132.758	103,59
-Financijski rashodi	11.214.125	11.590.650	103,36
-Rashodi za nabavu nefinancijske imovine		139.350	
Ukupno:	1.296.074.504	1.342.482.427	103,58
Višak prihoda	139.813.421	17.918.795	

U tablici 2 iskazani su prihodi i rashodi dopunskog zdravstvenog osiguranja u 2019.godini.

Prihodi po posebnim propisima temeljem uplaćenih premija za dopunsko zdravstveno osiguranje evidentirani su u iznosu od 833.726.068 kn. Potrebno je napomenuti da dopunsko zdravstveno osiguranje cijeli iznos premije ne knjiži na stavci prihoda dopunskog osiguranja, već dio ostvarenih prihoda koji u 2019.godini iznose 591.993.100 kn doznačuje obveznom zdravstvenom osiguranju na ime sudjelovanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti za osiguranike dopunskog osiguranja koji ne plaćaju 10 kn kod posjete liječniku obiteljske medicine i kod izdavanja lijeka na recepte. Isti iznos se iskazuje kao prihod i rashod samo kod obveznog zdravstvenog osiguranja, budući da obvezno i dopunsko zdravstveno osiguranje u okviru HZZO-a posluju kao jedna pravna osoba i ne mogu prihode i rashode duplirati nego se iskazuju jedanput.

Da se prihodi i rashodi ne iskazuju na prethodno spomenut način, stvarni prihodi dopunskog zdravstvenog osiguranja po posebnim propisima osnovom uplaćenih premija na dan 31.12. 2019.g. bili bi iskazani u visini 1.425.719.168 kn, a rashodi za zdravstvenu zaštitu bi iznosili 1.867.559.346 kn.

Prihodi od proračuna manji su za 13,33% i iznose 520.000.000 kn, što je proporcionalno smanjenju ukupnih prihoda od proračuna za 2019.godinu (20% od 2.600.000.000 kn) a odnosi se na sredstva za premije za osobe koje dopunsko zdravstveno osiguranje ostvaruju na teret Državnog proračuna.

Prihodi od financijske imovine, odnosno kamata iskazani su u iznosu od 3.550.948 kn, a prihodi od sudskih taksi i ostali prihodi u iznosu od 3.124.206 kn.

Ukupna zdravstvena zaštita dopunskog zdravstvenog osiguranja veća je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 3,51% i iznosi 1.275.566.246 kn, što je sudjelovanje u troškovima zdravstvene zaštite sukladno članku 19. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Rashodi za zaposlene iskazani su u iznosu od 33.053.423 kn, materijalni rashodi u iznosu od 22.132.758 kn, financijski rashodi iznose 11.590.650 kn, što je nešto iznad prošlogodišnjih rashoda.

Ukupni prihodi dopunskog zdravstvenog osiguranja u 2019. godini iskazani su u iznosu od 1.360.401.222 kn, a izvršeni rashodi (temeljem zaprimljenih računa) u iznosu od 1.342.482.427 kn, što znači da je dopunsko zdravstveno osiguranje imalo veće naplaćene prihode od evidentiranih rashoda za 17.918.795 kn.

5. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

U razdoblju siječanj-prosinac 2019. godine za ukupnu zdravstvenu zaštitu izdvojeno je 23.353.981.890 kn (88,04% ukupnih izdataka HZZO-a) što je za 1.806.837.464 kn ili za 8,39% više nego u istom razdoblju prethodne godine kada je utrošeno 21.547.144.426 kn. Razlog takvom povećanju rashoda je već spomenuta povećana stopa doprinosa i rast bruto plaća što je dovelo do većeg rasta prihoda od planiranih. Zbog toga su pored plaćenih dospjelih obveza za lijekove iz prethodne godine i ugovoreni obveza za zdravstvenu zaštitu tekuće godine temeljem planiranih sredstava, doznačena i dodatna sredstva za bolničku zdravstvenu zaštitu u ukupnom iznosu od 743.465.004 kn (u svibnju, listopadu i prosincu) za podmirenje dospjelih obveza za lijekove i medicinske proizvode uz obvezu bolnica da će dobivena sredstva pravdati ispostavljenim računima za zdravstvene usluge. Sukladno ostvarenju prihoda tijekom godine, HZZO je dodatno platio bolnicama oko 260.000.000 kn ubrzanim plaćanjem računa za sve stavke ugovorene izvan limita, a koje utječu na prihode bolnica (posebno skupi lijekovi, intervencijska neurologija, troškovi INO osiguranika, zdravstvena zaštita hrvatskih državljana s prebivalištem u BiH) čime je skraćen ugovoreni rok plaćanja sa 60 na 25 dana. Za zdravstvenu zaštitu u obveznom zdravstvenom osiguranju (s ozljedama na radu i profesionalnim bolestima) utrošeno je 22.078.415.643 kn, a za zdravstvenu zaštitu dopunskog zdravstvenog osiguranja 1.275.566.247 kn.

Rashodi za zdravstvenu zaštitu su slijedeći:

	2018.	2019.	Indeks
- zdrav. zaštita obveznog zdrav. osiguranja	20.224.387.926	21.984.547.673	108,70
- zdrav. zaštita dopunskog zdrav. osiguranja	1.232.281.401	1.275.566.247	103,51
- zdrav. zaštita za ozljede na radu i prof. bolesti-specifična zdravstvena zaštita	90.475.099	93.867.970	103,75
Ukupna zdravstvena zaštita	21.547.144.426	23.353.981.890	108,39

Napominjemo, da se dio rashoda vezanih za ozljede na radu u početku iskazuju na stavkama u okviru zdravstvene zaštite obveznog zdravstvenog osiguranja iz razloga što u trenutku nastanka ozljede na radu (kada su i najveći rashodi vezani za zbrinjavanje i liječenje osiguranika), zbog procedure priznavanja, ne evidentiraju odmah kao trošak na stavci ozljede na radu.

Rashodi za zdravstvenu zaštitu obveznog osiguranja i zdravstvene zaštite na radu

	2018.	2019.	Indeks	Struktura	
				2018.	2019.
Primarna zdravstvena zaštita	4.013.882.422	4.146.876.276	103,32	19,76	18,78
Lijekovi na recepte	3.376.806.264	3.688.996.647	109,25	16,62	16,71
Ortopedski uređaji i pomagala	792.715.469	844.835.748	106,57	3,90	3,83
Bolnička zdravstvena zaštita	8.752.029.669	9.438.325.607	107,84	43,08	42,75
Spec. - konzilijarna zdrav. zaštita	735.545.224	797.930.881	108,48	3,62	3,61
Posebno skupi lijekovi	1.463.658.882	1.913.820.039	130,76	7,21	8,67
Ostala zdravstvena zaštita	632.299.197	665.185.904	105,20	3,11	3,01
Zdravstvena zaštita ino osiguranika	457.450.799	488.576.571	106,80	2,25	2,21
Zdravstvena zaštita obveznog zdrav. osiguranja	20.224.387.926	21.984.547.673	108,70	99,55	99,57
Zdrav. zaštita na radu-specifična zdravstvena zaštita	90.475.099	93.867.970	103,76	0,45	0,43
Zdrav. zaštita obv. zdrav. osig. i zdravstvena zaštita na radu	20.314.863.025	22.078.415.643	108,68	100,00	100,00

U prethodnoj tablici prikazali smo strukturu zdravstvene zaštite obveznog osiguranja i zdravstvene zaštite na radu u skladu po aktivnostima iskazanim u financijskom planu za 2019.godinu radi bolje usporedbe s planom. Detaljniji pregled troškova stavaka unutar aktivnosti prikazan je u tablici 1. ovog Izješća.

Bolnička zdravstvena zaštita

U okviru sredstava za zdravstvenu zaštitu na teret obveznog osiguranja, bolnička zdravstvena zaštita (bolničko liječenje i speci.-konzil. zdravstvena zaštita u bolnicama) čini najveći udio (42,75%) s iznosom od 9.438.325.607 kn, što je za 686.295.938 kn ili 7,84% više sredstava nego u istom razdoblju prethodne godine. Sukladno Pravilniku o proračunskom računovodstvu, ovaj trošak predstavlja iznos ispostavljenih računa za izvršeni rad od strane bolnica, a ne iznos doznačenih sredstava od strane HZZO-a. Razlika do punog iznosa doznačenih sredstava koje bolnice nisu mogle opravdati izvršenim radom, prikazani su kao avansno plaćanje i predstavljaju potraživanja HZZO-a.. U okviru aktivnosti bolničke zdravstvene zaštite gotovo se cijeli iznos odnosi na „bolničke limite“ (97,21%), odnosno na maksimalne iznose sredstava za provođenje bolničke zdravstvene zaštite i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite utvrđene ugovorom u visini od 9.175.481.604 kn. Ostatak sredstava odnosi se na izvršene zdravstvene usluge temeljem ugovora za eksplantacije,

transplantacije, intervencijsku kardiologiju i neurologiju, medicinsku oplodnju, umjetne pužnice i troškove posebnih materijala u ukupnom iznosu od 262.844.003 kn. Pored spomenutih ugovora, bolnice ostvaruju prihode i temeljem ugovora vezano za transfuzijsku medicinu, nacionalnih programa prevencije zloćudnih bolesti i sličnih programa koji su prikazani u okviru aktivnosti ostale zdravstvene zaštite. Posebno treba napomenuti da su troškovi za posebno skupe lijekove prikazani kao posebna aktivnost u iznosu od 1.913.820.039 kn, a predstavljaju također prihode bolničkih zdravstvenih ustanova. Tijekom godine, većina bolničkih zdravstvenih ustanova primljena sredstva (redovna i dodatna) nisu opravdale izvršenim radom, odnosno ispostavljeno je manje računa u iznosu od 541.369.449 kn, što je iskazano kao avans, te ta sredstva nisu iskazana u rashodima za 2019.godinu.

Ako zbrojimo sredstva koje su bolničke zdravstvene ustanove primile kroz bolničke limite, „vanlimitne stavke“, posebno skupe lijekove, sredstva za zdravstvenu zaštitu INO osiguranika u RH, te dodatna sredstva za pokriće dospjelih obveza za lijekove i medicinski materijal, dolazimo do iznosa od 12,58 milijardi kn (10,6 mlrd kn u 2018.g.) što je više od 56% ukupnih troškova zdravstvene zaštite obveznog osiguranja. Možemo samo zaključiti da je HZZO znatan iznos povećanih prihoda za zdravstveno osiguranje uložio u bolnički sustav.

U bolničkoj zdravstvenoj zaštiti od 01.travnja 2019. godine u primjeni je izmijenjeni model plaćanja usluga za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u dijelu koji se odnosi na provođenje određenih postupaka u okviru maksimalnog iznosa sredstava koji može ostvariti ugovorna bolnička zdravstvena ustanova, na način da se iznos za provođenje postupaka obračunava i plaća izvan limita. U dijelu dodatnog prihoda koji bolnice mogu ostvariti osnovom pokazatelja rada, od siječnja 2019.godine proširen je broj pokazatelja (s 5 na 10) za koje bolnice mogu dobiti 0,3% po svakom pokazatelju ako ga ostvare.

Slijedom prethodno navedenog, model plaćanja usluga za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite temeljem Odluke Upravnog vijeća HZZO-a sastoji se od maksimalnog iznosa sredstava utvrđenog za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a i dodatnog prihoda koji se ostvaruje osnovom pokazatelja rada koji se isplaćuju na slijedeći način:

1. Maksimalni iznos sredstava utvrđenog za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama sastoji se od:

a.) osnovnog iznosa sredstava za zdravstvenu zaštitu koji se utvrđuje kao:

- fiksni iznos u visini od 90% maksimalnog iznosa za zdravstvenu zaštitu koji se isplaćuje bolničkim zdravstvenim ustanovama unaprijed
- iznos sredstava utvrđen za plaćanje po izvršenju u visini od 10% maksimalnog iznosa za zdravstvenu zaštitu

b.) iznosa sredstava utvrđenog akutnim bolničkim zdravstvenim ustanovama za provođenje određenih postupaka (MR, CT, Holter EKG, UZV srca, ergometrija, operacija katarakte, UZV dojke, UZV štitnjače, gastroskopija) uz napomenu da je za svaki od navedenih postupaka Ustanovi utvrđen maksimalni mjesečni iznos sredstava za pojedine DTP postupke (limit za postupke).

2. Dodatni prihod koji se ostvaruje osnovom pokazatelja rada (učinkovitosti - KPI i kvalitete - QI) u bolničkim zdravstvenim ustanovama koje provode liječenje bolesnika oboljelih od akutnih bolesti u visini od najviše 3% od izvršenja, ali ne više od maksimalnog iznosa sredstava. Dodatni prihod ostvaruje se u slučaju zadovoljavanja kriterija manjeg ili istog udjela računa dijagnostičko terapijske skupine kategorije A (kompleksnosti) u odnosu na utvrđene vrijednosti prema kategoriji bolnice.

Pokazatelji rada bolničkih zdravstvenih ustanova utvrđuju se osnovom prosječne duljine akutnog bolničkog liječenja po slučaju, prosječne duljine akutnog bolničkog liječenja zbog akutnog pankreatitisa, postotka slučajeva jednodnevne kirurgije operacija ingvinalne/femoralne hernije, ukupnog broja SKZZ slučajeva na jednog zdravstvenog djelatnika, postotka liječenja u dnevnoj bolnici, broja rehospitalizacija unutar 30 dana bez obzira na dijagnozu, postotka pacijenata liječenih rezervnim antibiotikom, opće stope smrtnosti, stope smrtnosti zbog akutnog infarkta miokarda i stope smrtnosti zbog moždanog infarkta. Za svaki od ostvarenih pokazatelja rada bolničkih zdravstvenih ustanova akutne bolničke zdravstvene ustanove ostvaruju dodatni prihod od 0,3% od izvršenja, ali ne više od maksimalnog iznosa sredstava za zdravstvenu zaštitu.

Prednosti novog modela ugovaranja je u boljem praćenju pružanja pojedinih usluga, transparentnost pruženih usluga, pravednija raspodjela sredstava vezano za izvršenje usluga te poticanje učinkovitosti i kvalitete.

Usporedimo li broj dana bolničkog liječenja za akutne bolesti s brojem slučajeva, može se zaključiti da prosječno trajanje bolničkog liječenja za akutne bolesti u promatranom razdoblju iznosi 6,69 dana, što je manje nego u istom razdoblju prethodne godine kada je prosječno trajanje liječenja za akutne bolesti iznosilo 6,80 dana. Ukupan broj slučajeva bolničkog liječenja za akutne i kronične bolesti u promatranom razdoblju gotovo je na istoj razini kao i prethodne godine, dok je broj dana bolničkog liječenja akutnih i kroničnih bolesti smanjen.

Prosječno trajanje liječenja za kronične bolesti u danima smanjeno je i u promatranom godini iznosi 21,39 dana (21,55 dana u 2018.g.).

U 2019. godini zaključeni su ugovori sa 63 bolničke zdravstvene ustanove. Prema Mreži javne zdravstvene službe ugovoreno je 12.791 akutna postelja, 1.296 postelja za produženo liječenje, te 6.381 postelja za liječenje kroničnih bolesti.

Primarna zdravstvena zaštita

Troškovi primarne zdravstvene zaštite iznose 4.146.876.276 kn, ili za 3,31% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, a čini 18,78% izdataka zdravstvene zaštite u obveznom zdravstvenom osiguranju. Sastoji se od troškova za ugovorne liječnike primarne zdravstvene zaštite u ukupnom iznosu od 3.146.993.815 kn, troškova za hitnu medicinsku pomoć i sanitetski prijevoz u iznosu od 841.641.210 kn i zdravstvenu njegu u kući u iznosu od 158.241.251 kn.

Primarna zdravstvena zaštita ugovara se za ukupno 15 djelatnosti. Za svaku djelatnost utvrđuje se godišnja vrijednost standardnog tima prema propisanim standardima vezanim uz kadrovsku strukturu tima, tehničke i prostorne standarde te ostale standarde utvrđene za obavljanje zdravstvene djelatnosti. U četiri osnovne djelatnosti PZZ- opća obiteljska medicina, zdravstvena zaštita predškolske djece, zdravstvena zaštita žena i dentalna zdravstvena zaštita

(polivalentna) utvrđuje se hladni pogon i glavarina kao temeljni (fiksni) prihod ordinacije te dodatni prihod prema mogućem izvršenju dijagnostičko terapijskih postupaka (DTP), uz vrednovanje ispunjenih kriterija učinkovitosti i kvalitete te ugovorenih dodatnih mogućnosti.

Tako je u 2019. godini ugovoreno 2.338 tima opće/obiteljske medicine, 281 tim zdravstvene zaštite predškolske djece, 278 timova zdravstvene zaštite žena, 2.051 tim polivalentne dentalne zdravstvene zaštite, 156 timova u djelatnosti preventivno-odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata, 140 timova laboratorijske dijagnostike na PZZ razini, 869 timova patronažne zdravstvene zaštite, 103 tima higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite, za zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja, prevencije i izvan bolničkog liječenja ovisnosti ugovoreno je 45 timova, za djelatnost javnog zdravstva ugovoreno je 37 timova. Djelatnost hitne medicine ugovorena je s 21 županijskim Zavodom za hitnu medicinu, a ugovara se u skladu s Mrežom hitne medicine. Ugovoreno je 692 tima T1 i 205 timova T2 kao i 27 timova pripravnosti. Za pružanje zdravstvene njege u kući sklopljeni su ugovori s ugovornim partnerima za 1.253 medicinske sestre, dok je u djelatnost palijativne skrbi ugovoreno 36 koordinatora za palijativnu skrb i 29 mobilna palijativna tima. Za djelatnost medicine rada ugovoreno je 159 timova.

Prema raspoloživim podacima upisanih od strane ugovornih partnera preko aplikacije CEZIH, u ordinacijama primarne zdravstvene zaštite tijekom 2019. godine evidentirano je 52.131.734 posjeta što je neznatno više (za 0,58%) nego u istom razdoblju 2018.godine kada je bilo 51.832.338 posjeta.

Naturalni pokazatelji		Broj	
		2018.	2019.
Broj posjeta ordinaciji primarne zdravstvene zaštite	Opća/obiteljska medicina	42.006.589	42.320.409
	Dentalna zdravstvena zaštita	4.334.267	4.422.986
	Zdravstvena zaštita predškolske djece	2.830.028	2.863.376
	Zdravstvena zaštita žena	1.905.670	1.904.792
	Preventivno-odgojne mjere za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata	755.784	620.171
Broj recepata		64.303.971	65.646.594
Slučajevi bolničkog liječenja:			
- akutni		569.099	567.560
- kronični (sub akutni, kronični, fizikalna)		80.956	81.149
Dani bolničkog liječenja:			
- akutni		3.871.332	3.798.010
- kronični (sub akutni, kronični, fizikalna)		1.744.444	1.735.660
Prosjek trajanja liječenja u danima za akutne bolesti		6,80	6,69
Broj ovjerenih potvrda za ortopedske uređaje i pomagala		1.192.373	1.228.875
Broj isplaćenih pomoći za novorođeno dijete		36.791	36.351
Broj isplaćenih putnih troškova		750.000	788.893

Lijekovi na recepte

Za lijekove na recepte utrošeno je 3.688.996.647 kn, ili za 9,25% više nego u istom razdoblju prethodne godine kada su lijekovi na recepte iznosili 3.376.806.264 kn. To je očekivani porast u dijelu receptne potrošnje jer su lijekovi za liječenje nedostatka hormona rasta, zatim za liječenje 1. linije multiple skleroze i veći dio bioloških/biosličnih lijekova za

liječenje reumatoloških bolesti, upalnih bolesti crijeva i psorijaze od lipnja do prosinca 2019. godine s PSL-a polako prelazili s Popisa posebno skupih lijekova u receptni status.

U 2019. godini na snagu su stupili novi pravilnici vezani uz lijekove i to:

- 1. Pravilnik o mjerilima za stavljanje lijekova na listu lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje kao i načinu utvrđivanja cijena lijekova koje će plaćati Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje te načinu izvještavanja o njima („Narodne novine“, broj 33/19)
- 2. Pravilnik o određivanju najviše dozvoljene cijene na veliko i iznimno više od najviše dozvoljene cijene lijeka na veliko te godišnjeg izračuna cijene lijeka („Narodne novine“, broj 33/19)

Sukladno navedenim pravilnicima promijenila se zakonska regulativa vezano uz cijene lijekova u RH: do travnja 2019. cijene lijekova je utvrđivao samo HZZO, a od travnja 2019. godine maksimalnu cijenu lijeka na tržištu u RH utvrđuje HALMED, a HZZO utvrđuje iznos koji pokriva obvezno zdravstveno osiguranje. HALMED provodi godišnji izračun cijena lijekova, a HZZO temeljem izračunatih cijena usklađuje cijene svih lijekova na listi lijekova.

Tijekom 2019. godine na liste lijekova je stavljeno 233 nova pakiranja, od čega se 26 pakiranja odnosi na lijekove s novom djelatnom tvari u 50 različitih pakiranja. U promatranom razdoblju izdano je 65.646.594 recepata ili za 2,09% više nego u prethodnoj godini, što je prosječno 15,7 recepata po osiguranoj osobi HZZO-a.

Posebno skupi lijekovi

Za posebno skupe lijekove utrošeno je 1.913.820.039 kn, što je za 30,76% više od istih izdataka u 2018. godini kada su iznosili 1.463.658.882 kn. Ovo je stavka na kojoj potrošnja raste značajno brže nego na drugim stavkama, što je i očekivano, obzirom na to da je sve veći broj novoregistriranih inovativnih tzv. „pametnih“ lijekova koji ciljano djeluju, koji su učinkovitiji od postojećih terapijskih opcija, a iznimno su skupi. Radi se o lijekovima koji ne samo da podižu kvalitetu života već produljuju život, bolesnici postižu stabilne remisije, akutne bolesti postaju kronične čak i izlječive. Dodatno treba naglasiti da s pozicije posebno skupih lijekova, osim lijekova koji se prikazuju na računima bolničkog liječenja ili SKZZ-a, HZZO financira i kućno liječenje hemofilije. Tako je u 2019. godini za kućno liječenje hemofilije izdvojeno 126,15 milijuna kuna.

S ciljem osiguranja kvalitetne zdravstvene zaštite svojim osiguranicima HZZO je na Popis posebno skupih lijekova stavio nove, inovativne, lijekove (imunoterapiju i gensku terapiju) te proširio opseg indikacija. Tako je tijekom 2019. godine stavljeno 13 novih lijekova u 30 pakiranja te 16 novih indikacija uz već postojeće lijekove na listi čime su se osiguranim osobama omogućile šire mogućnosti liječenja na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja.

Potrebno je napomenuti da je zabilježen i porast broja liječenih pacijenata (15% više nego u 2018.g.). Naime, zbog porasta pojavnosti određenih bolesti te kvalitetnije i pravovremene dijagnostike očekivano raste broj bolesnika koji su potencijalni kandidati za liječenje (otkrivaju se novi lijekovi za liječenje bolesti koje se prethodno nisu liječile lijekovima, poboljšana dijagnostika dovodi do većeg broja otkrivenih bolesnika, za istu bolest postoji nekoliko linija liječenja, lijekovi se često primjenjuju i u kombiniranom liječenju dva ili više lijekova itd.).

Slijedom prethodno navedenog apsolutnog iznosa potrošnje (izdaci HZZO-a za lijekove i PSL-a), troškovi se u konačnici mogu na određeni način smanjiti, obzirom na to da se sukladno financijskim ugovorima apsolutni iznos potrošnje može umanjiti za oko 14% sredstava koja će temeljem tako sklopljenih ugovora biti vraćena od strane nositelja odobrenja (bilo u lijeku, bilo u novcu). Isto tako HZZO je promijenio način povrata kao ugovornu obvezu za nositelje odobrenja koji imaju sklopljene ugovore sa HZZO-om u svezi financiranja lijekova s Popisa posebno skupih lijekova, jer se višak iznad ugovorenog iznosa više ne vraća u lijeku nego u novcu, tako da je sveukupna potrošnja 2019. godine „relativno“ rasla na teret sredstava HZZO-a, ali će zato tijekom ove 2020. godine nositelji odobrenja izvršiti HZZO-u povrat u novcu.

Također, godišnjim izračunom cijena svih lijekova s listi – koji je proveden u 2019. godini postignuta je određena ušteda na troškovima za lijekove unatoč povećanju količinske potrošnje lijekova.

Ortopedski uređaji i pomagala

Za ortopedске uređaje i pomagala utrošeno je 844.835.748 kn, što je porast u odnosu na prethodnu godinu za 6,57% s udjelom u strukturi ukupne zdravstvene zaštite od 3,83%. U okviru ovih troškova evidentirani su i troškovi za inzulinske pumpe u iznosu od 1.356.149 kn. Zbog trenda starenja populacije i veće pojavnosti oboljenja od kroničnih i drugih bolesti, raste potrošnja sredstava za ortopedska i druga pomagala, kao i zahtjevi za uvrštavanjem skupljih, inovativnih pomagala te nastojanja širenja indikacija za propisivanje i odobravanje već uvrštenih pomagala na Popis pomagala HZZO-a.

U 2019. godini na snagu su stupili novi pravilnici vezani uz ortopedska i druga pomagala i to:

- Pravilnik o mjerilima za stavljanje medicinskih proizvoda na osnovnu i dodatnu listu medicinskih proizvoda Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje te mjerilima za određivanje cijena medicinskih proizvoda („Narodne novine“, broj 5/19)
- Pravilnik o postupku stavljanja ortopedskih i drugih pomagala na osnovnu i dodatnu listu ortopedskih i drugih pomagala i određivanja cijena ortopedskih i drugih pomagala („Narodne novine“, broj 69/19)
- Pravilnik o ortopedskim i drugim pomagalima („Narodne novine“, broj 62/19).

Donesena je Odluka o utvrđivanju Osnovne liste ortopedskih i drugih pomagala Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Odluka o utvrđivanju Dodatne liste ortopedskih i drugih pomagala Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Na liste pomagala kroz 2019. godinu stavljena su nova, suvremena pomagala kao što su „Elektromotorna invalidska kolica s posebnim načinima upravljanja“, nova pomagala iz skupina „Obloge za rane“, „Pomagala za disanje“, „Vanjski dijelovi za umjetnu pužnicu“ i „Pomagala za dijalizu“.

Potrebno je napomenuti da su Povjerenstva u 2019. godini donijela pozitivna mišljenja u tridesetak podnesenih prijedloga za stavljanje novih istovrsnih pomagala na liste pomagala čime je omogućena veća dostupnost i mogućnost izbora na veliki broj modela suvremenih pomagala od strane osiguranih osoba.

Sve navedeno, odnosno donošenje novih Pravilnika, obzirom na izmjene u načinu usklađivanja cijena i stavljanje novih pomagala na liste pomagala Zavoda dovelo je do povećanja troškova na poziciji ortopedskih i drugih pomagala. Tijekom 2019. godine ovjereno

je 1.228.875 potvrda za ortopedske uređaje i pomagala, dok je u 2018. godini ovjereno 1.192.373 potvrda ili za 3,06% više.

Specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita

Izdaci za specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu iskazani su u iznosu od 797.930.881 kn i veći su za 8,48% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Na ovoj stavci u najvećem dijelu iskazuje se specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita u izvanbolničkim ordinacijama, poliklinikama i domovima zdravlja u skladu s djelatnostima utvrđenim Mrežom javne zdravstvene službe u iznosu od 783.182.206 kn. Tu su također iskazani programi vezani za zdravstvenu zaštitu djece i mladeži i programi za unapređenje zdravstvene zaštite.

Ostala zdravstvena zaštita

Skupina troškova koju smo svrstali u aktivnost ostala zdravstvena zaštita izvršena je u ukupnom iznosu od 665.185.904 kn ili za 5,20% više nego u istom razdoblju prethodne godine. Najznačajnija stavka su troškovi liječenja u inozemstvu koji su povećani za 14,27% i iznose 323.538.127 kn, a sastoje se troškova liječenja naših osiguranika po obračunu temeljem međunarodnih ugovora u iznosu od 257.580.208 kn i troškova vezano za upućivanje osiguranika HZZO-a na liječenje u inozemstvo po Rješenju u iznosu 65.884.021 kn. Slijedeće stavke vrijednosno značajnijeg iznosa su troškovi za transfuzijsku medicinu u iznosu od 173.728.814 kn i za nabavu cjepiva koje provodi HZJZ temeljem programa obveznog cijepljenja u iznosu od 98.742.466 kn.

6. NAKNADE

U razdoblju siječanj-prosinac 2019. godine ukupni izdaci za naknade i pomoći iznosili su 2.750.776.288 kn, što je za 5,30% više u odnosu na izdatke za naknade u 2018. godini kada su iznosili 2.612.408.960 kn, dok u strukturi izdataka čine 10,37% ukupnih izdataka.

Naknade	2018.	2019.	Indeks 2/1	Struktura	
				2018.	2019.
0	1	2	3	4	5
Naknade zbog bolesti i invalidnosti	1.232.553.757	1.314.910.336	106,68	47,18	47,80
Rodiljne naknade – obvezni rodiljni dopust	961.556.828	1.011.166.499	105,16	36,81	36,76
Naknade plaća hrvatskim braniteljima	11.413.305	12.891.183	112,95	0,44	0,47
Ostale naknade	190.938.405	198.623.548	104,03	7,31	7,22
Specijalizacije, pripravnici, rad pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije	34.050.918	26.784.404	78,66	1,30	0,97
Naknade privremene nesposobnosti za rad zbog priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti	181.895.747	186.400.318	102,48	6,96	6,78
Ukupno naknade:	2.612.408.960	2.750.776.288	105,30	100,00	100,00

U strukturi ukupnih naknada, najveći udio (47,80%) imaju naknade zbog bolesti i invalidnosti koje su isplaćene u iznosu od 1.314.910.336 kn, veće su za 6,68% od isplaćenih naknada za privremenu nesposobnost za rad u prethodnoj godini, dok u strukturi ukupnih izdataka čine 4,96%.

Struktura naknada privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti i invalidnosti kao i stopa izostanaka, vidljiva je u sljedećoj tablici:

	2018.		2019.		Indeks (naknada 19./18.)
	Stopa na teret HZZO-a	Naknada u kn	Stopa na teret HZZO-a	Naknada u kn	
-bolest	1,18	764.746.043	1,24	826.804.236	108,12
-pratnja	0,01	2.910.643	0,00	3.343.481	114,87
-njega člana obitelji	0,12	89.126.982	0,12	95.608.066	107,27
-komplikacije u trudnoći	0,44	375.770.089	0,43	389.154.553	103,56
Ukupno naknade zbog bolesti i invalidnosti	1,75	1.232.553.757	1,79	1.314.910.336	106,68

U okviru prikazanih naknada, iskazuju se naknade za privremenu nesposobnost zbog bolesti za koje je u 2019. godini utrošeno 826.804.236 kn, odnosno za 8,12% više nego u 2018. godini kada su iznosile 764.746.013 kn. Slijedom navedenog, vidljivo je da 29,60% od ukupno isplaćenih naknada zbog bolesti i invalidnosti čine naknade zbog komplikacija u trudnoći i izvršene su u iznosu od 389.154.553 kn, 62,88% zbog same bolesti, a ostatak od 7,52% zbog njege člana obitelji i pratnje.

Naknade za obvezni rodiljni dopust isplaćene su u iznosu od 1.011.166.499 kn i veće su za 5,16% od isplaćenih rodiljnih naknada u 2018. godini kada su iznosile 961.556.828 kn. Visina naknade za obvezni rodiljni isplaćuje se u visini 100% plaće korisnice rodiljnog dopusta za prvih šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj ili prvih osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja.

Naknade plaća hrvatskim braniteljima isplaćene su u iznosu od 12.891.183 kn, dok su u prethodnoj godini isplaćene u iznosu od 11.413.305 kn, odnosno povećane su za 12,95%.

Izdaci za ostale naknade iznose 198.623.548 kn i veće su za 4,03% od istih izdataka u prethodnoj godini. Radi se o isplatama osiguranicima koji imaju pravo na naknadu troškova prijevoza ako su zdravstvenu zaštitu koristili u ugovornoj zdravstvenoj ustanovi, odnosno ordinaciji ugovornog doktora privatne prakse ili kod ugovornog isporučitelja pomagala u mjestu koje je udaljeno više od 50 kilometara od mjesta njezina prebivališta, odnosno boravka, ako potrebnu zdravstvenu zaštitu nije mogla ostvariti u bližoj ugovornoj zdravstvenoj ustanovi, odnosno ordinaciji ugovornog doktora ili kod bližeg ugovornog isporučitelja pomagala. Naknade putnih troškova u svezi korištenja zdravstvene zaštite povećane su za 4,24%, što je proporcionalno povećanju broja isplaćenih putnih naloga što je vidljivo u tablici naturalnih pokazatelja zdravstvene zaštite. Ostale naknade čine:

	2018.	2019.	Indeks
Naknade put. troška u svezi korištenja zdrav. zaštite	176.651.207	184.141.950	104,24
Refundacija troška lijeka	2.598.676	2.781.869	107,05
Naknada putnog troška u vezi s hemodijalizom	8.918.436	8.921.028	100,03
Naknada roditelju uz dijete oboljelo od malignih bolesti	759.101	817.193	107,65
Naknada za prijevoz umrlih osoba	2.010.985	1.961.508	97,54
Ukupno:	190.938.405	198.623.548	104,02

Izdaci za specijalizacije, pripravnički staž i rad pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije iznosili su 26.784.404 kn, odnosno za 21,34% manje u odnosu na iste izdatke u prethodnoj godini, od čega je za pripravnički staž isplaćeno 16.727.251 kn, za specijalizacije 8.595.510 kn i za rad pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije 1.461.643 kn.

Naime, temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN100/18) i Pravilniku o načinu provođenja rada pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije (NN 63/19), prestaje obveza liječnika da nakon završenog medicinskog fakulteta odrađuju pripravnički staž, osim za one liječnike koji su upisali fakultet po starom programu. Tijekom 2019. godine, Odlukom Upravnog vijeća HZZO-a o financiranju pripravničkog staža doktora medicine, doktora dentalne medicine, magistara farmacije i magistara medicinske biokemije provedena su tri javna natječaja i Otvoreni javni natječaji za financiranje pripravničkog staža doktora medicine, doktora dentalne medicine, magistara farmacije i magistara medicinske biokemije u općim bolnicama u 2019. godini. Osnovom provedenih natječaja u sustav financiranja pripravničkog staža uvršteno je ukupno 176 pripravnika-zdravstvenih radnika i to: 155 doktora medicine, 11 magistara farmacije i 10 magistara medicinske biokemije i laboratorijske medicine. Isto tako, nakon usvojenog Pravilnika o načinu provođenja rada pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije, nakon Odluke Upravnog vijeća HZZO-a, provedena su dva javna natječaja za financiranje rada pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije za ukupno 349 doktora medicine.

U skladu s odredbama Projekta usklađivanja djelatnosti obiteljske medicine s europskim standardima te Izmjenama i dopunama Projekta, u skladu s potrebama utvrđenim Mrežom javne zdravstvene službe, u skladu sa zdravstvenim standardima te u skladu s odredbom članka 2. točke 7. Zakona o obnovi i razvoju Grada Vukovara nastavljeno je financiranje 127 preostalih specijalizacija započetih u akademskoj godini 2015./2016.godini.

Naknade privremene nesposobnosti za rad zbog ozljede na radu i profesionalne bolesti iznose 186.400.318 kn i veće su od istih izdataka u 2018. godini za 2,48% kada su iznosile 181.895.747 kn.

Naturalni pokazatelji privremene nesposobnosti za rad

Prema podacima iz evidencija liječnika primarne zdravstvene zaštite o broju slučajeva i dana privremene nesposobnosti za rad, te broja aktivnih osiguranika iz baze podataka HZZO-a, izračunava se stopa privremene nesposobnosti za rad do 42 dana. Stopa privremene nesposobnosti za rad nakon 42 dana izračunava se iz doznaka–zahtjeva za refundaciju isplaćenih naknada zaprimljenih u HZZO-u u promatranom razdoblju.

Stopa privremene nesposobnosti za rad na teret poslodavca u 2019. godini iznosila je 1,72, odnosno neznatno je veća u odnosu na prethodnu godinu (za 0,58%) kada je iznosila 1,71.

Stopa privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a iznosi 1,79 što je za 2,29% više nego u istom razdoblju 2018.godine kada je iznosila 1,75. U okviru ove stope najveći udio čine izostanci zbog bolesti preko 42 dana, izolacije, pratnje i njege člana obitelji sa stopom od 1,36, dok su izostanci zbog komplikacija u trudnoći iskazani po stopi od 0,43 i čine 24,02% izostanaka na teret HZZO-a.

Slijedom navedenog, ukupna stopa privremene nesposobnosti za rad u 2019. godini iznosi 3,51 što znači da je veća za 1,45% u odnosu na 2018. godinu kada je stopa iznosila 3,46.

Pregled pokazatelja privremene nesposobnosti za rad u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu

	2018.	2019.	Indeks 2/1
0	1	2	3
Stopa privremene nesposobnosti za rad			
- ukupno	3,46	3,51	101,45
- na teret poslodavca	1,71	1,72	100,58
- na teret HZZO-a	1,75	1,79	102,29
Dani privremene nesposobnosti za rad			
- ukupno	16.942.139	17.566.616	103,69
- na teret poslodavca	8.364.872	8.588.809	102,68
- na teret HZZO-a	8.577.267	8.977.807	104,70
Prosjek trajanja privremene nesposobnosti za rad u danima			
- ukupno	15,40	15,40	100,00
- na teret poslodavca	8,93	8,90	99,66
- na teret HZZO-a	38,44	37,70	98,07
Zaposlenici odsutni zbog privremene nesposobnosti za rad (dnevni prosjek)			
- ukupno	54.128	56.123	103,69
- na teret poslodavca	26.725	27.440	102,68
- na teret HZZO-a	27.403	28.683	104,67

Analiziramo li osnovne pokazatelje privremene nesposobnosti za rad preko 42 dana, čija se naknada isplaćuje na teret HZZO-a, proizlazi da je za ukupno 238.167 slučajeva i 8.977.807 dana prosječno trajanje privremene nesposobnosti za rad bilo 37,70 dana, što predstavlja smanjenje za 1,93 % u odnosu na 2018. godinu kada je iznosilo 38,44 dana. Prosječno trajanje privremene nesposobnosti za rad u danima na teret poslodavca neznatno je smanjeno (za 0,34%) i iznosi 8,90 dana u odnosu na prethodnu godinu kada je prosječno trajanje izostanaka iznosilo 8,93 dana.

Od ukupnih dana privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a (8.977.807 dana) na bolest, izolaciju, pratnju i njegu otpada 6.825.418 dana ili 76,03%, dok je broj izostanaka zbog komplikacija u trudnoći 2.152.389 dana. Nadalje, od 28.683 dnevno bolesnih osoba na teret HZZO-a, zbog bolesti i njege člana obitelji izostaje 21.806 osoba, a zbog komplikacija u trudnoći 6.877 osoba.

U 2019. godini broj slučajeva komplikacija u trudnoći iznosio je 27.273, a u 2018. godini bilo je 27.259 ili za 0,05% više. Prosjek trajanja privremene nesposobnosti zbog komplikacija u trudnoći u 2018. godini iznosio je 77,52 dana, a u 2019. godini iznosi 78,92 dana.

Na teret poslodavca, zbog bolesti dnevno izostaje s posla 27.440 osoba što je više u odnosu na prethodnu godinu za 2,68% kada je izostajalo 26.725 osoba, te se može zaključiti da izostaje prosječno više osoba, ali manji je prosjek trajanja privremene nesposobnosti za rad, odnosno koriste se kraća bolovanja.

Dnevno, zbog privremene nesposobnosti za rad prosječno ukupno izostaje 56.123 zaposlenika, što je 3,51% ukupno aktivnih osiguranika. Osnovni pokazatelji privremene nesposobnosti za rad po područnim službama iskazani su u slijedećem pregledu:

STOPA PRIVREMENE NESPOSOBNOSTI ZA RAD I. - XII. 2019.										
REGIONALNI URED/ PODRUČNA SLUŽBA	BROJ AKTIVNIH OSIGURANIKA	DANI PRIVREMENE NESPOSOBNOSTI ZA RAD			DNEVNO BOLESNI			STOPA PRIVREMENE NESPOSOBNOSTI ZA RAD		
		NA TERET PRAV. I FIZ. OSOBA	NA TERET HZZO	UKUPNO	NA TERET PRAV. I FIZ. OSOBA	NA TERET HZZO	UKUPNO	NA TERET PRAV. I FIZ. OSOBA	NA TERET HZZO	UKUPNO
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BJELOVAR	38.518	196.939	193.551	390.490	629,20	618,37	1.247,57	1,63	1,61	3,24
ČAKOVEC	42.577	218.984	279.825	498.809	699,63	894,01	1.593,64	1,64	2,10	3,74
DUBROVNIK	49.863	200.368	226.187	426.555	640,16	722,64	1.362,80	1,28	1,45	2,73
GOSPIĆ	16.666	96.820	98.656	195.476	309,33	315,19	624,52	1,86	1,89	3,75
KARLOVAC	44.188	232.592	178.945	411.537	743,11	571,71	1.314,82	1,68	1,30	2,98
KOPRIVNICA	38.852	184.973	149.832	334.805	590,97	478,70	1.069,67	1,52	1,23	2,75
KRAPINA	51.817	313.319	295.282	608.601	1.001,02	943,39	1.944,41	1,93	1,82	3,75
OSIJEK	100.414	508.278	462.567	970.845	1.623,89	1.477,85	3.101,74	1,62	1,47	3,09
PAZIN	91.962	502.470	525.138	1.027.608	1.605,33	1.677,76	3.283,09	1,75	1,82	3,57
POŽEGA	23.926	109.244	114.333	223.577	349,02	365,28	714,30	1,46	1,53	2,99
RIJEKA	116.588	659.189	751.045	1.410.234	2.106,04	2.399,50	4.505,54	1,80	2,06	3,86
SISAK	54.296	322.874	260.540	583.414	1.031,55	832,39	1.863,94	1,90	1,53	3,43
SLAVONSKI BROD	47.239	230.282	227.444	457.726	735,72	726,66	1.462,38	1,56	1,54	3,10
SPLIT	168.918	939.050	907.695	1.846.745	3.000,16	2.899,98	5.900,14	1,77	1,72	3,49
ŠIBENIK	36.105	175.228	153.125	328.353	559,83	489,22	1.049,05	1,55	1,36	2,91
VARAŽDIN	69.472	361.858	381.649	743.507	1.156,09	1.219,33	2.375,42	1,66	1,76	3,42
VINKOVCI	51.485	238.581	230.429	469.010	762,24	736,20	1.498,44	1,48	1,43	2,91
VIROVITICA	25.773	100.392	131.000	231.392	320,74	418,53	739,27	1,25	1,62	2,87
ZADAR	61.519	310.879	286.287	597.166	993,22	914,66	1.907,88	1,61	1,49	3,10
ZAGREB	469.133	2.686.489	3.124.277	5.810.766	8.583,03	9.981,72	18.564,75	1,83	2,13	3,96
UKUPNO :	1.599.311	8.588.809	8.977.807	17.566.616	27.440,28	28.683,09	56.123,37	1,72	1,79	3,51

Prema uzroku izostanka s posla na teret HZZO-a evidentirani su sljedeći izostanci:

Uzrok izostanka s posla	Dnevno bolesni		Indeks	Učešće	
	2018.	2019.		2018.	2019.
Bolesti	18.540	19.763	106,60	67,66	68,90
Komplikacije u trudnoći	6.947	6.877	98,99	25,35	23,98
Izolacija i pratnja	88	89	101,14	0,32	0,31
Njega člana obitelji	1.828	1.954	106,89	6,67	6,81
Ukupno	27.403	28.683	104,67	100,00	100,00

Od ukupno 28.683 osoba prosječno dnevno bolesnih na teret sredstava HZZO-a, muškarci čine 37,08% ili 10.636 osoba, a 18.047 osoba ili 62,92% čine žene, uz napomenu da zbog komplikacija u trudnoći prosječno dnevno izostaje 6.877 žena.

Dani privremene nesposobnosti za rad zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti iznose 824.726 dana, prosječno dnevno izostaje 2.635 zaposlenika i stopa privremene nesposobnosti za rad iznosi 0,17 kao i na kraju prethodne godine. Iznadprosječne stope izostanaka po ovoj osnovi su u većim industrijskim središtima kao što su Zagreb (0,22), Rijeka (0,20) te Virovitica (0,24) i Čakovec (0,19).

Kao što je već rečeno, ukupna stopa privremene nesposobnosti za rad za 2019. godinu na nivou Republike Hrvatske iznosi 3,51. Po područnim službama evidentiran je raspon stope od 2,73 (PS Dubrovnik) do 3,96 (PS Zagreb). Analizom pokazatelja o privremenoj nesposobnosti za rad može se zaključiti da je, jednim dijelom, na rast stope utjecaj imao i povećan broj aktivnih osiguranika u 2019. godini (prosječno više 34.734 ili za 2,21%) u odnosu na prethodnu godinu.

S obzirom na ukupan broj dana privremene nesposobnosti i broja aktivnih osiguranika, proizlazi kao da je svaki zaposlenik na razini Hrvatske tijekom 2019. godine bolovao prosječno 10,98 dana.

Najveći broj dana privremene nesposobnosti za rad po aktivnom osiguraniku iskazan je u Područnoj službi Zagreb i iznosi prosječno 12,39 dana, odnosno više od dva radna tjedna.

Prema podacima o broju dana privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a i sredstvima za refundaciju, može se zaključiti da prosječni iznos naknade po danu iznosi 135,63 kn ili mjesečno 3.526,47 kn.

Prosječan iznos troška HZZO-a po danu za komplikacije u trudnoći iznosi 180,80 kn, ili 4.701 kn mjesečno.

Napominje se, da HZZO kod isplate naknade za privremene nesposobnosti za rad i komplikacija u trudnoći uplaćuje II. stup za mirovinsko osiguranje za korisnika privremene nesposobnosti za rad ili komplikacija u trudnoći.

Stopa privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a u 2019. godini iznosila je 1,79 i različita je prema djelatnostima što je vidljivo iz slijedećeg pregleda:

Djelatnost		Broj aktivnih osiguranika	Dnevno bolesni	Stopa privremene nesposobnosti za rad
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	32.547	730	2,24
B	Rudarstvo i vađenje	1.024	12	1,14
C	Prerađivačka industrija	218.850	4.458	2,04
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom	15.024	185	1,23
E	Opskrba vodom: uklanjanje otpadnih voda, gosp. otpad.	22.982	547	2,38
F	Građevinarstvo	95.667	1.377	1,44
G	Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila	229.969	4.500	1,96
H	Prijevoz i skladištenje	70.435	1.416	2,01
I	Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluge hrane	80.582	1.137	1,41
J	Informacije i komunikacije	40.890	393	0,96
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	42.823	860	2,01
L	Poslovanje nekretninama	13.860	273	1,97
M	Stručne , znanstvene i tehničke djelatnosti	77.423	969	1,25
N	Administrativne, uslužne i pomoćne djelatnosti	47.551	694	1,46
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	118.907	2055	1,73
P	Obrazovanje	116.217	2.187	1,88
Q	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	99.623	2.838	2,85
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	28.728	476	1,66
S	Ostale uslužne djelatnosti	25.969	349	1,34
T	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca;			
U	Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija	979	45	4,59
QQ	Nepoznata djelatnost			
I	DJELATNOSTI PO ODJELJCIMA - UKUPNO	1.380.050	25.501	1,85
-	gospodarska djelatnost obrtnici i profesionalna djelatnost (djelatnost po odjeljcima članka 7. točka 6.)	87.287	1.279	1,47
-	uposleni kod obrtnika i profesionalnih djelatnosti	118.005	1.896	1,61
-	osobe imenovane ili izabrane na stalne dužnosti u tijelima državne vlasti ili lokalne samouprave i ako za to primaju plaću (članak 7. točka 2.)	1.010	4	0,37
-	osobe s prebivalištem ili boravkom u RH zaposleni u inozemstvu kod stranog poslodavca (članak 7. točka 3.)	535	2	0,30
-	članovi uprave trgovačkih društava (članak 7. točka 4.)	284	-	-
-	Osobe koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje(članak 7. točka 8.)	5.516	1	0,01
-	svećenici i drugi vjerski službenici (članak 7. točka 9.)	1.478	1	0,08
-	osobe koje pružaju njegu i pomoć hrvatskim ratnim invalidima (članak 7. točka 20.)	422	-	-
-	osobe kojima je priznata prava na status roditelja njegovatelja prema posebnom propisu (čl. 7. točka 25.)	4.709	-	-
-	osiguranici po čl.8 Zakona	15	-	-
II	OSTALO	219.261	3182	1,45
SVEUKUPNO		1.599.311	28.683	1,79

Stopa privremene nesposobnosti za rad različita je prema granama djelatnosti. Najviša stopa privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a iskazana je u djelatnosti Zdravstvene zaštite i socijalne skrbi u visini od 2,85% što je za 0,05 postotnih poena više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine gdje je zaposleno 99.623 osiguranika, prosječno dnevno izostaje 2.838 zaposlenika uz 888.257 dana privremene nesposobnosti za rad.

U djelatnosti Opskrba vodom: uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom iskazana je stopa privremene nesposobnosti za rad od 2,38 (u 2018.godini 2,17), zaposleno je 22.982 osiguranika (u 2018. 22.368), a prosječno dnevno zbog bolesti izostaje 547 zaposlenika.

U djelatnosti Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo gdje ima 32.547 zaposlenih, također je povećana stopa izostanaka s posla sa 2,09 na 2,24, a prosječno dnevno zbog bolesti izostaje njih 730.

Još nekoliko djelatnosti (koje po broju osiguranika imaju veći udio u aktivnim osiguranicima) imaju stopu izostanaka s posla na teret HZZO-a veću od prosjeka Republike Hrvatske, kao što su prerađivačka industrija s 218.850 zaposlenih, trgovina na veliko i malo s 229.969 zaposlenih i drugi. Na povećanje stope najvećim je dijelom utjecao porast broja dana izostanaka, dok je porast broja zaposlenih imalo manji utjecaj.

Na kraju, potrebno je napomenuti da HZZO provodi redovite kontrole privremene nesposobnosti za rad (bolovanja), kao i kontrole bolovanja na zahtjev poslodavca koji se obrađuju u posebnim izvješćima Službe za kontrolu.

7. OBVEZE

Na dan 31.12.2019. godine ukupne obveze HZZO-a iskazane su u iznosu od 2.062.767.868 kn, od čega dospjele obveze iznose 117.733.102 kn, što je 5,71% ukupnih, a nedospjele obveze iznose 1.945.034.766 kn ili 94,29% ukupnih obveza. Usporedimo li ukupne i dospjele obveze na kraju 2019. godine s istim obvezama na početku godine, vidimo da su dospjele obveze su povećane za 22.452.540 kn, a ukupne obveze su manje za 38.556.494 kn.

Pregled dospjelih obveza

Dospjele obveze	31.12.2018.	31.12.2019.	Razlika
0	1	2	3
Zdravstvena zaštita obveznog zdravstvenog osiguranja	83.493.375	107.320.626	23.827.251
Zdravstvena zaštita dopunskog zdravstvenog osiguranja	969.722	1.223.866	254.144
Novčane naknade	5.495.216	2.534.567	-2.960.649
Stručna služba	5.322.249	6.654.043	1.331.794
Ukupno:	95.280.562	117.733.102	22.452.540

U strukturi dospjelih obveza na dan 31.12.2019.godine, najveći dio čine dospjele obveze za zdravstvenu zaštitu i to u obveznom zdravstvenom osiguranju 107.320.626 kn i u dopunskom zdravstvenom osiguranju 1.223.866 kn, što ukupno čini 92,20% dospjelih obveza. Obveze za

novčane naknade iznose 2.534.567 kn, a dospjele obveze stručne službe iznose 6.654.043 kn.

U okviru dospjelih obveza za zdravstvenu zaštitu u obveznom zdravstvenom osiguranju (107.320.626 kn), najveći dio čine dospjele obveze za lijekove na recepte u iznosu od 82.448.179 kn (na kraju 2018.g. 66.625.134 kn) što je i uzrok povećanja dospjelih obveza na kraju 2019.godine.

8. POTRAŽIVANJA

Ukupna potraživanja HZZO-a na dan 31. prosinca 2019. godine iskazana su u ukupnom iznosu od 6.916.837.053 kn i sastoje se od:

- potraživanja za doprinose	3.846.521.310
- potraživanja od zaposlenih	2.840
- potraživanja za više plaćene poreze i doprinose	278.692
- predujmovi ZU u INO, bolnicama, imunološki o potr. od ostalih ZU	781.079.989
- dionice i udjeli u glavnici trg. društava izvan javnog sektora	43.801.010
- potraživanja za pomoći od izvanproračunskih korisnika	5.505
- potraživanja za prihode od financijske imovine	12.621.769
- potraživanja za prihode od nefinancijske imovine	361.294
- potraživanja za premiju po policama osiguranja DZO	1.425.630.714
- potraživanja od OAO	-
- potraživanja za premiju po policama osiguranja DZO-utužena	183.221.484
- potraživanja za sufinanciranje cijene usluge, participacije i sl.	7.401.320
- potraživanja od INO po obračunu	490.727.513
- potraživanja za regresne postupke	17.309.477
- potraživanja za regresne postupke – utužena	59.497.245
- potraživanja od osiguranika za više plaćene novčane naknade	4.039.406
- potraživanja od osiguranika za više plaćene nov. naknade–utužena	8.598.852
- potraživanja za sudske takse	5.975.676
- potraživanja za sastavljanje lijekova na listu Zavoda, za rabat na lijek iz osnovne liste lijekova Zavoda	24.646.595
- potraživanja za ostale nespomenute prihode	566.609
- potraživanja za ostale nespomenute prihode – utužena	1.017.517
- potraživanja za prihode od pruženih usluga	385.887
- potraživanja za prihode prorač. korisnika uplaćene u proračun	765
- potraživanja za kazne i upravne mjere	2.015.579
- potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.130.005

Ispravak vrijednosti potraživanja za sporno naplativa dugovanja iznosi 3.908.372.336 kn, od čega se najveći dio odnosi na ispravak vrijednosti za sporno naplative doprinose, a knjiženo je temeljem izvještaja Porezne uprave o stanju sporno naplativih dugovanja poreznih obveznika na dan 31. prosinca 2019. godine (Porezna uprava vodi analitiku potraživanja za doprinose).

Spomenut ćemo samo nekoliko najvećih potraživanja:

Potraživanja za doprinose iskazane su u iznosu od 3.846.521.310 kn, a čine ih potraživanja za doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje u iznosu od 3.749.348.248 kn i doprinosa za zaštitu zdravlja na radu u iznosu od 97.173.062 kn, te predstavljaju 55,61% ukupnih potraživanja.

Potraživanja za premiju po policama dopunskog zdravstvenog osiguranja iskazana su u iznosu od 1.425.630.714 kn, a utuženi iznos potraživanja za premiju DZO iznosi 183.221.484 kn. Potraživanja za prihode za posebne namjene najvećim dijelom odnosi se na potraživanja od INO osiguranja po obračunu u iznosu od 490.727.513 kn. Potraživanja za dane predujmove zdravstvenim ustanovama i potraživanja za ostale zdravstvene ustanove iskazane su u iznosu od 781.079.989 kn.

8. FINANCIJSKI REZULTAT

Iz prikazanih financijskih pokazatelja proizlazi za je Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u razdoblju siječanj-prosinac 2019. godine ostvario ukupne prihode u iznosu od 27.098.756.132 kn i zaprimio račune u ukupnom iznosu od 26.526.450.572 kn, temeljem čega je ostvaren višak prihoda u iznosu od 572.305.560 kn. Ovaj financijski rezultat predstavlja rezultat poslovanja obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja, s obzirom na to da u okviru HZZO-a posluju kao jedna pravna osoba, od čega se na dopunsko osiguranje odnosi 17.918.795 kn.

Slijedom prethodno iznesenog, prikazan višak prihoda s obzirom na modificirani način prikazivanja poslovnih događaja predstavlja razliku između naplaćenih prihoda i zaprimljenih računa u 2019. godini. Pored prenesenih obveza iz prethodne godine koje nisu evidentirane kao trošak 2019. godine, bolnice nisu ispostavile dovoljno računa za izvršeni rad da bi pokrili doznačena dodatna sredstva tijekom godine za pokriće dospjelih obveza za lijekove, zbog čega HZZO nije mogao ta sredstva prikazati kao trošak i financijski rezultat iskazan po modificiranom načelu ne prikazuje stvarno utrošena sredstva kao što je to po gotovinskom načelu.

Ostvareni višak prihoda u iznosu od 572.305.560 kn raspoređuje se na preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina koji iznosi 1.232.516.395 kn, tako da manjak prihoda za pokriće u sljedećim razdobljima iznosi 660.210.835 kn.

9. USPOREDBA FINANCIJSKOG PLANA S IZVRŠENJEM U 2019. GODINI

Sukladno Smjernicama ekonomske i fiskalne politike usvojene od strane Vlade RH i dostavljenim Uputama za izradu prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2019.-2021. godine od Ministarstva financija, izrađen je financijski plan HZZO-a za 2019. godinu i projekcije za 2020. i 2021. godinu.

U financijskom planu za 2019.godinu prihodi su planirani prema očekivanom kretanju bruto-plaća i zaposlenosti, dok je najveće promjene u povećanju prihoda donijela Izmjena zakona o doprinosima gdje je stopa za zdravstveno osiguranje i ozljede na radu povećana sa 15,5% na 16,5%. Temeljem procijenjenih prihoda utvrđeni su i rashodi u istom iznosu, te raspoređeni po programima i aktivnostima financijskog plana.

Tijekom 2019.godine, posebice od drugog kvartala, prihodi su se ostvarivali iznad planom predviđenih, tako da je koncem 2019. godine napravljena Izmjena i dopuna financijskog plana s ukupnim povećanjem prihoda od 611.220.000 kn, čime su se pokrili povećani troškovi za lijekove na recepte, posebno skupe lijekove, naknade zbog bolesti, rodiljni dopust, a pokrivena su dodatna sredstva doznačena bolnicama u svibnju tekuće godine u iznosu od 200.000.000 kn za pokriće dospjelih obveza prema dobavljačima za lijekove, uz obvezu bolnica da izvršenim radom opravdaju dobivena sredstva. Isto tako, zbog daljnjeg iznadprosječnog ostvarenja prihoda do kraja 2019.godine, ponovno su za istu namjenu doznačena dodatna sredstva bolnicama u listopadu i prosincu u ukupnom iznosu od 543.465.004 kn.

Iako se financijski izvještaji rade sukladno Pravilniku o proračunskom računovodstvu gdje se primjenjuje modificirani način prikazivanja poslovnih događaja (evidentiraju se svi naplaćeni prihodi, a u rashodima prikazuju svi zaprimljeni računi neovisno o plaćanju), kod prikaza izvršenja plana rashoda koristi se iznos plaćenih troškova u obračunskom razdoblju (novčani tijek). U takvom obliku podnosimo i polugodišnje i godišnje izvještaje o izvršenju financijskog plana Vladi RH (temeljem Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršavanju proračuna).

Ukupno planirani prihodi i rashodi za 2019. godinu iznosili su 26.446.220.000 kn. Prema izvješću za 2019. godinu ukupni plaćeni troškovi iznose 27.114.613.638 kn, što je za 2,53% više od planiranih.

U slijedećem tabelarnom pregledu prikazano je izvršenje rashoda financijskog plana HZZO-a po „novčanom tijeku“ sukladno uputi Ministarstva financija, budući da se i prihodi tako iskazuju.

U promatranom razdoblju, plaćeni su troškovi za zdravstvenu zaštitu obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja, naknada, kao i za rad stručnih službi u ukupnom iznosu od 27.114.613.638 kn. Plaćanja su vršena prema redoslijedu dospijeća obveza i ugovorenim rokovima plaćanja, što znači da su se podmirile prenesene obveze iz 2018. godine, te tekuće obveze u 2019. godini sukladno raspoloživim sredstvima.

TABLICA 5. Izvršenje financijskog plana HZZO-a za 2019. godinu (prema novčanom tijeku)

Šifra		Plan HZZO-a za 2019.	Izvršenje po novčanom tijeku za 2019.	Indeks
	HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	26.446.220.000	27.114.613.638	102,53
	UKUPNO ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	23.187.323.000	23.952.433.650	103,30
	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA OBVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I ZAŠTITA ZDRAVLJA NA RADU	21.872.093.000	22.629.365.108	103,46
A1029	PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	4.130.000.000	4.143.094.041	100,32
A1030	LIJEKOVI NA RECEPTE	3.496.876.000	3.598.723.067	102,91
A1031	ORTOPEDSKI UREĐAJI I POMAGALA	850.000.000	841.176.942	98,96
A1032	BOLNIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	9.731.900.000	9.958.444.467	102,33
A1033	SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	850.000.000	791.542.332	93,12
A1034	POSEBNO SKUPI LIJEKOVI	1.590.000.000	2.043.729.144	128,54
A1035	OSTALA ZDRAVSTVNA ZAŠTITA	667.317.000	647.665.556	97,06
A1009	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NA RADU- SPECIFIČNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	92.000.000	93.725.386	101,88
A1001	<i>LIJEČENJE INO OSIGURANIKA U RH</i>	<i>464.000.000</i>	<i>511.264.173</i>	<i>110,19</i>
A1012	ZDRAVSTVSTVENA ZAŠTITA DOBROVOLJNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA	1.315.230.000	1.323.068.542	100,60
	NAKNADE	2.767.470.000	2.762.916.850	99,84
A1003	NAKNADE PLAĆE ZBOG PRIVREMENE NESPOSOBNOSTI ZA RAD	1.320.000.000	1.315.602.508	99,67
A1004	NAKNADE BRANITELJIMA	13.000.000	12.962.770	99,71
A1005	NAKNADE ZA REDOVNI RODILJNI DOPUST	1.000.000.000	1.011.166.499	101,12
A1006	OSTALE ISPLATE OSIGURANICIMA	200.000.000	198.704.624	99,35
A1007	PRIPRAVNIČKI STAŽ ZA ZDRAVSTVENE DJELATNIKE	20.000.000	18.021.457	90,11
A1037	RAD POD NADZOROM DOKTORA MEDICINE BEZ SPECIJALIZACIJE	10.000.000	809.713	8,10
A1008	SPECIJALIZACIJE	9.000.000	8.778.094	97,53
A1010	NAKNADE PLAĆA PRIVREMENE NESPOSOBNOSTI ZA RAD ZBOG PRIZNATE OZLJEDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI	183.000.000	186.695.812	102,02
A1011	NAKNADA ŠTETE- PROFESIONALNE BOLESTI	12.470.000	10.175.373	81,60
	RASHOD STRUČNIH SLUŽBI	489.033.000	396.672.033	81,11
A1002	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE OBVEZNI ZDRAVSTVENIM OSIGURANJEM	370.448.000	319.299.595	86,19
K2000	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	41.815.000	17.180.998	41,09
A1013	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE DZO	75.970.000	60.191.440	79,23
K2001	RASHODI ZA NABAVU NEFINA. IMOVINE DOBROVOLJNOG ZDR. OSIGURANJA	800.000	-	
	PROJEKTI EU	2.394.000	2.591.105	108,23

10. ZAKLJUČAK

- Najveći utjecaj na povećanje prihoda HZZO-a u 2019. godini imalo je povećanje stope doprinosa s 15,5% na 16,5%. Dodatni poticaj još većem povećanju prihoda imalo je prosječno povećanje bruto plaće za 3,8% (prosječna bruto plaća I.-XII. 8.766 kn) koja čini osnovicu za obračun doprinosa, kao i povećanje broja zaposlenih za 2,21% (34.634 više aktivnih osiguranika u odnosu na 2018.g.) što je u konačnici dovelo do ostvarenja prihoda od doprinosa u visini od 22.188.019.518 kn ili za 11,47% više u odnosu na prethodnu godinu, odnosno, u nominalnom iznosu za 2.283.800.285 kn više. Prihodi od proračuna ostvareni su u iznosu od 2.600.000.000 kn što je manje za 16,13% zbog smanjenog iznosa proračunskih transfera utvrđenih za 2019. godinu. Prihodi po posebnim propisima ostvareni su u iznosu od 2.291.699.194 kn ili za 14,31% više zbog većeg ostvarenja prihoda za INO osiguranje i znatnog povećanja prihoda od rabata za lijekove i naknada za stavljanje na liste lijekova HZZO-a.

Zbog iznadprosječne naplate prihoda u odnosu na planirana sredstva, posebice u drugom dijelu godine, napravljena je izmjena i dopuna financijskog plana (uz istovremenu preraspodjelu pojedinih stavaka plana) s ukupnim povećanjem prihoda i rashoda za 611.220.000 kuna, čime su povećana planirana sredstva za bolničku zdravstvenu zaštitu, posebno skupe lijekove, lijekove na recepte, te naknade za bolovanja i obvezni roditeljni dopust.

Slijedom prethodno iznesenog, ukupni prihodi ostvareni su u ukupnom iznosu od 27.098.756.132 kn što je za 8,27% ili u nominalnom iznosu za 2.070.490.778 kn veće ostvarenje u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupni rashodi u 2019. godini izvršeni su u ukupnom iznosu od 26.526.450.572 kn, odnosno za 1.985.689.568 kn više nego u 2018. godini. Od toga je za financiranje zdravstvene zaštite obveznog osiguranja u utrošeno 22.078.415.643 kn ili za 1.763.552.618 kn više nego u prethodnoj godini, što predstavlja 83,23% ukupnih troškova HZZO-a. Za zdravstvenu zaštitu dopunskog osiguranja utrošeno je 1.275.566.247 kn ili 4,81%, za isplatu naknada 2.750.776.288 kn ili 10,37% ukupnih troškova, a za troškove stručne službe 1,59% ili 421.692.394 kn.

Posebno naglašavamo da je HZZO, istovremeno, uz plaćanje prenesenih dospjelih obveza iz 2018. godine (lijekovi na recepte) redovito ispunjavao tekuće ugovorne obveze prema svim svojim ugovornim partnerima uz dodatno financiranje bolničkog sustava, proporcionalno porastu svojih prihoda tijekom godine. Naime, u svibnju, listopadu i prosincu 2019. godine, Odlukama Upravnog vijeća HZZO-a bolnicama je doznačeno sveukupno 743.465.004 kn za podmirenje dospjelih obveza za lijekove i medicinske proizvode uz obvezu bolnica da će dobivena sredstva opravdati ispostavljenim fakturama za izvršene zdravstvene usluge. Nadalje, tijekom razdoblja siječanj – studeni dodatno je plaćeno oko 260.000.000 kn ubrzanim plaćanjem svih aktivnosti i stavaka koje utječu na prihode bolnica (posebno skupi lijekovi, intervencijska kardiologija, intervencijska neurologija, troškovi INO osiguranika, zdravstvena zaštita hrv. državljana s prebivalištem u BiH) čime je skraćen ugovorni rok sa 60 na 25 dana.

Slijedom prethodno iznesenog, HZZO je ukupno ostvarenim prihodima u iznosu od 27.098.756.132 kn u cijelosti pokrio izvršene rashode u iznosu od 26.526.450.572 kn, te je ostvaren pozitivan financijski rezultat u iznosu od 572.305.560 kn od čega se 17.918.795 kn odnosi na dopunsko osiguranje. Međutim, potrebno je napomenuti da zbog načina evidentiranja poslovnih događaja utvrđenih Pravilnikom o proračunskom računovodstvu, HZZO doznačena dodatna sredstva nije mogao u cijelosti prikazati kao trošak, već samo onaj dio dodatnih sredstava koje su bolnice mogle opravdati računima za izvršeni rad, a ostatak je prikazan kao avansno plaćanje. Zbog toga je financijski

rezultat HZZO-a prikaz razlike naplaćenih prihoda i troškova temeljem zaprimljenih računa u obračunskom razdoblju, a ne stvarno plaćenih troškova.

- Prema podacima iz baze osiguranika HZZO-a, u 2019. godini evidentirano je 4.188.658 osiguranika. Iako se prosječan broj ukupnih osiguranika smanjuje (14.724 manje), nastavlja se trend povećanja prosječnog broja aktivnih osiguranika, te je na kraju promatranog razdoblja evidentirano prosječno 1.599.311 zaposlenih osoba, što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine nominalno povećanje za 34.634 osobe ili za 2,21%. Trend povećanja broja zaposlenih prisutan je već nekoliko godina kao posljedica pozitivnih makroekonomskih kretanja kroz postupno povećanje novih radnih mjesta najvećim dijelom zbog utjecaja turističke sezone.
- Ukupna stopa privremene nesposobnosti za rad u odnosu na isto razdoblje prethodne godine i dalje je u porastu te iznosi 3,51 (3,46 u 2018.g), s tim da se veće povećanje stope odnosi na izostanke s posla na teret HZZO-a (sa 1,75 na 1,79), dok su izostanci s posla na teret poslodavca neznatno povećani (sa 1,71 na 1,72). Ukupan broj dana izostanaka s posla povećan je za 3,69% i iznosi 17.566.616 dana. Prosječno dnevno izostaje 56.123 zaposlenika, od čega 27.440 zaposlenika na teret poslodavca, a 28.683 na teret HZZO-a. Stopa privremene nesposobnosti za rad zbog ozljede na radu i profesionalnih bolesti u 2019. godini iznosi 0,17 i nije se mijenjala zadnje dvije godine. Broj dana izostanaka s posla zbog ozljede na radu i profesionalnih bolesti iznosi 824.728 dana (833.247 u 2018.), a dnevno zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti izostaje 2.635 zaposlenika (2.667 u 2018.).
- Stanje ukupnih obveza na dan 31.12.2019.g. iznose 2.062.767.868 kn i u odnosu na 31.12.2018.godine smanjene su za 38.556.494 kn. Dospjele obveze na dan 31.12.2019. godine iznose 117.733.102 kn, povećane su za 22.452.540 kn u odnosu na dospjele obveze na početku promatrane godine zbog dijela neplaćenih dospjelih obveza za lijekove .